

succulenta

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDS-BELGISCHE VERENIGING
VAN LIEFHEBBERS VAN CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN

**Astrophytum
senile Fric**
Foto:
Th.M.W. Neutelings

ISSN 0039 - 4467

60ste JAARGANG
No. 6
JUNI 1981

Wat denkt U van ... (14)

Astrophytum senile Frič

TH.M.W. NEUTELINGS

Het afgebeelde exemplaar is een 5 jaar oude zaailing (1980), die in 1979 voor het eerst bloeide. Van alle, in het geslacht voorkomende soorten *Astrophytum*, is de *senile* het exemplaar dat de grootste bloem en tevens de grootste zaden voortbrengt.

Tijdens de bloei mat het plantelichaam (dus zonder de doorns) 4 cm hoog en 6 cm in doorsnee. De zeer woest uitzijnde bedoorning gaf destijds aanleiding tot de soortnaam 'senile', wat vertaald mag worden als 'oud uziend'. Deze bedoorning heeft een beschermende functie ten behoeve van het groene plantelichaam, dat uit 8 scherpe, driekantige ribben bestaat. Dit vanwege de zeer hoge zomertemperaturen, die in het woestijngebied in de Mexicaanse staat Coahuila kunnen voorkomen. En in de winter, waarin de temperatuur dikwijls onder het vriespunt zakt en zelfs sneeuw kan blijven liggen. In dat geval vormt de dichte bedoorning als het ware de dakspanten, waarop het sneeuwdakje rust en waardoor eronder boven het plantelichaam een tegen de koude isolerend luchtlaagje ontstaat.

Hoe ouder de plant wordt, des te meer doorns (tot 30 stuks per areool in de natuur) er ontstaan, met een maximale lengte van 100 mm. De langste doorn die ik tot dusver aan mijn exemplaar mat was 60 mm. De grote, gele bloem (hier 80 mm lang en 90 mm breed), met een prachtig rode keel, heeft evenwel geen enkele moeite door die donkerbruine tot zwart getinte doorns heen te breken.

Deze plant is in 1923 door Frič herontdekt en door hem beschreven, ofschoon al in het begin van deze eeuw er exemplaren van deze soort onder een voorlopige benaming in Europa circuleerden.

In cultuur is het beslist geen moeilijke plant. In zijn natuurlijke omgeving groeit hij in een mineraalrijke rotsbodem. Daaruit leidde ik als liefhebber af, dat een grondmengsel met klei een goed idee kon zijn. Van zonlicht houdt dit Mexicaantje erg veel. Omdat het doornvlechtwerk veel zonlicht afschermt, kent het plantelichaam niet of nauwelijks die zogenaamde wolvlekjes, die overigens zo karakteristiek voor dit cactusgeslacht zijn. De lezer zal ook wel begrepen hebben dat lage temperaturen tijdens het winterseizoen geen probleem zullen vormen. Maar in ons klimaat met zijn vaak hoge luchtvochtigheid is het raadzaam de temperatuur niet onder het vriespunt te laten zakken.

Omdat ik maar over een exemplaar beschikte en de plant voorts zelfsteriel (= kan niet met eigen stuifmeel bevrucht worden) bleek te zijn, heb ik een "truc" uitgehaald om deze plant tot zaadvorming te dwingen. Ik bracht namelijk stuifmeel over van een tegelijk bloeiende *Notocactus* en vervolgens ook nog eigen stuifmeel op de stempel. Dat deed ik met behulp van een penseeltje. Vreemd stuifmeel kan nl. als een soort katalysator fungeren, om aldus toch een zelfbevruchting te bewerkstelligen. Dit vreemde stuifmeel neemt zelf niet deel aan het bevruchtingsproces, maar blijkt het eigen stuifmeel wel daartoe te kunnen prikkelen. En het lukte zowaar. Binnen enkele weken had ik een zaadbes vol met rijpe zaden. Twee maanden daarop bracht ik een deel van dat zaad tot kieming. Binnen een week na het uitzaaien was ruim 90% opgekomen en de meeste zaailingen waren toen al 8-10 mm lang.

Het is interessant te melden dat ik dat trucje ook nog met een andere soort uitgehaald heb. En wel met *Astrophytum niveum*. Het gewonnen zaad bleek eveneens kiemachtig te zijn.

Voor onze senile is er nog een andere naam in omloop, namelijk *A. capricorne* var. *senile*. Maar volgens de deskundigen is deze volstrekt onjuist.

Wel bestaat er nog een *A. senile* var. *aureum* (Möll.) Backbg., waarvan de doorns geel zijn (aureus betekent goudkleurig). De experts achten dit een juiste variëteit, omdat de vindplaats ervan uitsluitend geelbedoornde exemplaren kent. Ter afsluiting behoeft niet betoogd te worden dat het voor de liefhebber een dankbare plant is, die naar ik vermoed, het op een zonnige vensterbank ook goed zal doen.

Galmeldijk 49, 4706 KL Roosendaal

Cactussen en hydrocultuur (I)

LUCIEN VERSCHOREN

Teeltoverste Hoger Rijksinstituut voor tuinbouw te Vilvoorde

Hydrocultuur bij cactussen is goed op weg om een uitkomst te bieden voor de problemen die men ondervindt bij het wortelecht kweken van sommige moeilijke soorten cacteeën. Een bezoek bij de heren E. Lanssens, M. Jacobs en C. Neirinck (sekretaris en leden van Cactaceae Brugensis) brengt ons daarvan het bewijs: wij vonden er mooie gezonde planten, die nergens anders wortelecht te houden zijn. Alles begon vijf jaar geleden, toen de heer M. Jacobs op de markt te Knokke de heer Willems met potplanten op hydrocultuur zag staan. Steeds op zoek naar iets nieuws begon hij te experimenteren, en ontdekte dat cactussen en hydrocultuur best met elkaar te verzoenen zijn. Ook u lezer, kan dit ervaren als u eens experimenteert op basis van de hierna volgende gegevens.

Hydrokorrels: Hydrocultuur is een teelttechniek waarbij planten groeien en zelfs vermeerderd worden op kunstmatige substraten en/of op water, maar zonder aarde. Als steunmateriaal wordt o.m. gebruik gemaakt van geëxpandeerde gebakken kleikorrels (vaak ook "Argex" genoemd). De hydrokorrels geven steun aan de wortels en zijn speciaal vervaardigd voor de hydrocultuur. De korrels gebruikt in de bouwnijverheid zijn minder geschikt. Als men ze evenwel grondig uitspoelt kunnen ze wel gebruikt worden. Het water staat onder in de pot of bak en wordt door de capillaire krachten omhooggestuwd. Hierdoor zullen de korrels nooit droog zijn. Vergelijk met het watergeven d.m.v. een schoteltje! Nieuwe hydrokorrels zijn verkrijgbaar in sorteringen van 0-2 mm, 2-4 mm, 4-8 mm, 8-16 mm; ze bezitten dan een gewicht van resp. 650 kg/m³ à 450 kg/m³ wat wil zeggen dat een groot gedeelte van de hydrokorrels bestaat uit met lucht gevulde poriën. Gebleken is dat de hydrokorrels met maat 4-8 mm de beste resultaten geven bij cactussen. De grovere hydrokorrels blijken tussen de korrels grote droge ruimten te vormen waar wortels moeilijk kunnen groeien. Wortels en haarwortels groeien tussen en op de korrels. Vooral de wortels op de hydrokorrels zijn belangrijk omdat deze nooit totaal droog zijn en daardoor voortdurend water en voedingsstoffen kunnen opnemen.

Onderin de pot of bak maken de cactussen echte waterwortels; deze zijn te herkennen aan hun zwakke structuur, lichte kleur en lange haarwortels.

Foto 1:
Pfeiffera ianthothela:
het wortelgestel

Andere kunstmatige substraten zoals steenwol ("Grodan") en polyurethaan ("Oasis") behouden langer het opgenomen water wat hen minder geschikt maakt voor de kweek van cactussen. Deze materialen kunnen zowel gebruikt worden bij zaaien als bij stekken.

Meststoffen: In tegenstelling tot potgrond bevatten hydrokorrels geen voedingsstoffen; deze zullen dus moeten toegediend worden. Voor het toedienen van de nodige voedingsstoffen heeft men de keuze tussen voedingsoplossingen en ionenwisselaars. Voedingsoplossingen bestaan uit chemische verbindingen welke in water dissociëren (splitsen) en zo door de wortels kunnen worden opgenomen.

De opname van voedingsstoffen is sterk afhankelijk van de kwaliteit van het water. Een goede opname kan pas plaatsvinden wanneer de totale hardheid (gehalte Ca en Mg) niet boven de 10°F (Franse hardheidsgraden) stijgt, de zoutconcentratie van water en voedingsstoffen de 3.000 mikro-siemens niet overschrijdt en de zuurtegraad tussen pH 5,5 en 6,5 ligt.

Bij het gebruik van ionen-wisselaars spelen zachtheid van het water, zoutgehalte en pH een ondergeschikte rol. Deze totaal nieuwe vorm van bemesten is zelfs speciaal ontwikkeld voor het gebruik van leidingwater.

Ionenwisselaar (Lewatit HD5 van Bayer) is een synthetische kunsthars welke onoplosbaar is in water (in de meeste gevallen polystyryol) dat in contact met een waterige oplossing het vermogen heeft bepaalde ionen uit de oplossing uit te wisselen tegen bepaalde ionen van gelijknamige lading. Deze reactie is omkeerbaar. Zo wisselen de kationenwisselaars kationen (positief geladen ionen, zoals; calcium, magnesium, natrium, kalium, ammonium, waterstof enz.) uit. Anionenwisselaars wisselen anionen (negatief geladen ionen, zoals; nitraat, chloride, hydroxyde enz.) uit.

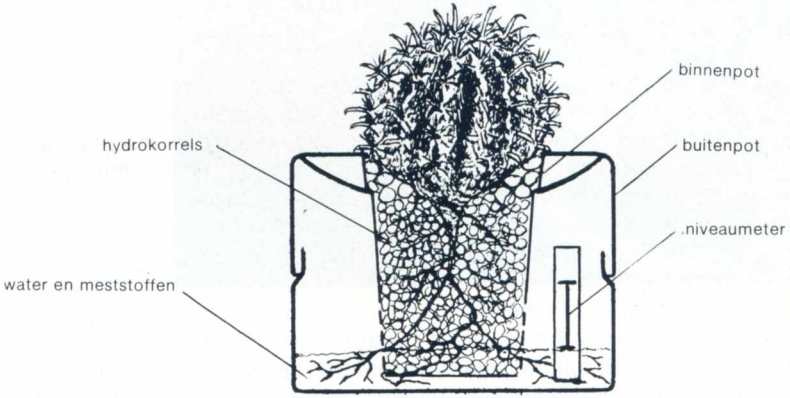
Een bepaald zoutgehalte van het water is noodzakelijk om de ionenwisselaar normaal te doen werken en het evenwicht te verschuiven, er moet een aanbod van kationen en anionen zijn om de ionenwisseling op gang te brengen. De voedingsstoffen van de ionenwisselaars komen langzaam vrij door uitwisseling met waterstof H^+ en hydroxyl OH^- uit het water. Hoe groot de toegevoegde hoeveelheid ionenwisselaar ook is, hij veroorzaakt geen verhoging van het zoutgehalte, omdat hij voor de planten onbruikbare zouten, zoals natriumchloride en calcium- en magnesiumbicarbonaat, uit het water verwij-

dert en hiervoor ammoniumnitraat en kaliumfosfaat afgeeft. Lewatit HD5 bevat nitraat-stikstof (NO^-), ammoniumstikstof (NH^+), fosfor (P_2O_5) en kalium (K_2O) en daarboven als sporelementen ijzer, koper, mangaan, boor, molybdeen en zink. Het nitraat-ion is normaal niet in de natuur aanwezig.

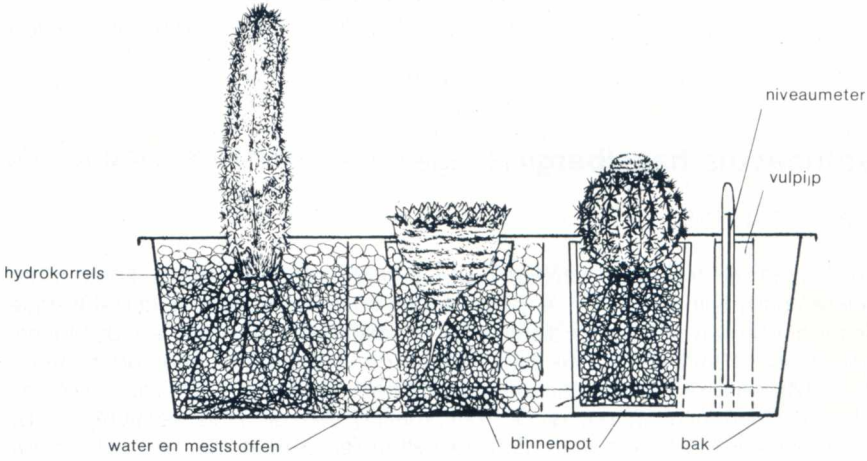
Potten en bakken

Cactussen op hydrocultuur kunnen gekweekt worden in potten of bakken. De term pot gebruikt men wanneer de plant alleen staat, men spreekt van een bak wanneer meerdere planten met elkaar in verbinding staan. Men gebruikt in de huiskamer speciale hydrocultuurpotten bestaande uit een buitenpot, een binnenpot en een waterniveaumeter. De niveaumeter bezit een vlotter die de minimum- en maximumwaterstand in de buitenpot aanduidt. In de kas is het voordeliger een waterdichte bak, voorzien van een vulpijp en een waterniveaumeter te gebruiken. De planten kunnen met of zonder binnenpot in de bak gezet worden.

Het is belangrijk dat de gleuven aan de zijkant van de binnenpot hoger zijn dan de maximum waterstand. Zo is er steeds een deel van de wortels dat in contact blijft met de lucht. In de bak kunnen de cactussen staan met of zonder binnenpot. Wanneer de planten bestemd zijn voor de potcultuur,

Figuur 1

Figuur 2

is het raadzaam ze met binnenpot in de bak te plaatsen om nadien de wortels zo weinig mogelijk te beschadigen. De binnenpotten worden dan op een laag hydrokorrels gezet zodat ook onderaan water kan toegevoegd worden. Het is niet noodzakelijk de ruimte tussen de potten op te vullen met hydrokorrels. Voor planten die nog niet op hun definitieve plaats staan is dat wel de enige methode om te vermijden dat de wortels doorgroeien tot om en in de omgevende korrels. Men plaatst de binnenpotten dan zoveel mogelijk tegen elkaar om algengroei te voorkomen. Een manchet rond de binnenpot verhindert het in elkaar zakken van de hydrokorrels bij het vervangen van een plant.

Het minimumpeil van de waterniveaumeter moet overeenkomen met de onderkant van de binnenpot en niet met de bodem van de buitenpot of -bak. De maximum waterstand is 2 à 3 cm in de binnenpot. Deze betrekkelijk

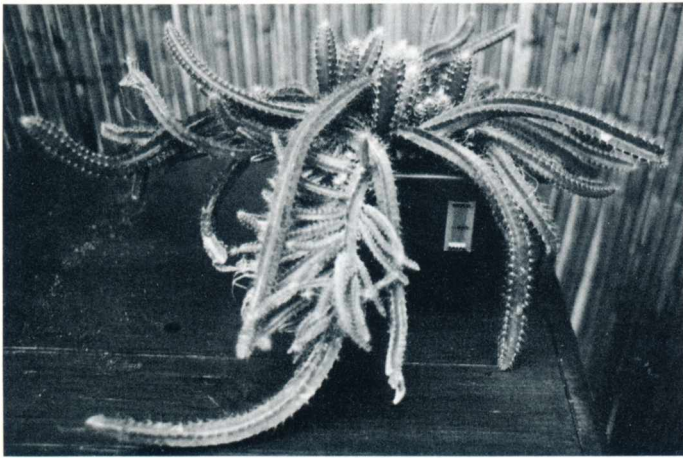

Foto 2:
*Pfeiffera
ianthothele*
op hydrocultuur

Foto's van
de schrijver

lage waterstand is vereist omdat de cactussen gevoelig zijn voor hals- en wortelrot. Er wordt pas water gegeven wanneer de niveaumeter de minimumstand reeds enige tijd aanduidt, dit om voldoende lucht bij de wortels onderin de pot of bak te laten doorstromen. Om de wortelhals droog te houden, worden grotere hydrokorrels rond de cactus gestrooid.

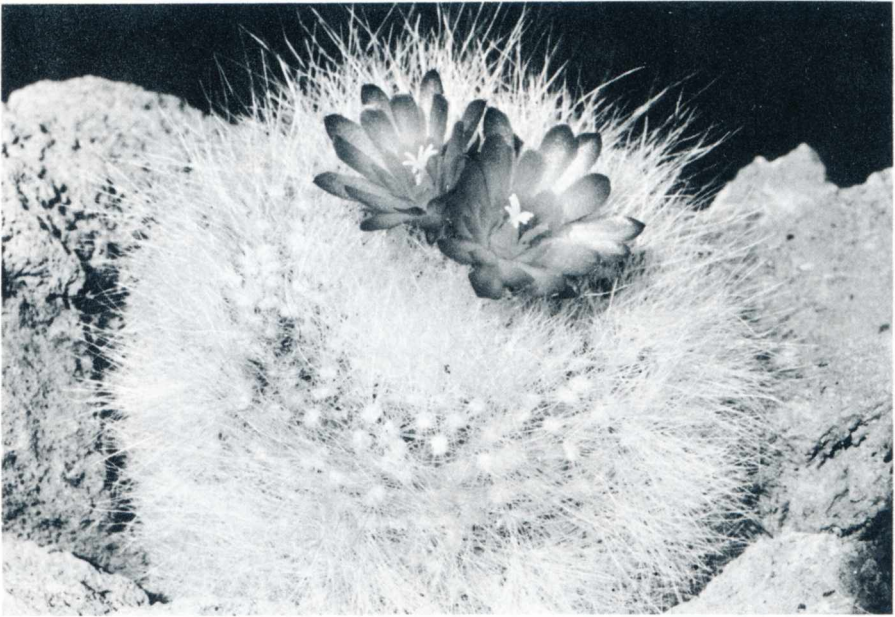
Weyneslaan 181, 2830 Putte (Rijmenam), België

(wordt vervolgd)

Notocactus haselbergii Haage

W.A. ALSEMGEEST

Deze soort uit Brazilië afkomstig, welke al sinds 1885 bekend is, komt in bijna iedere verzameling voor. Het is dan ook een echte blikvanger, speciaal wanneer de rode bloemen zich op het dichte witte doornkleed tooien. Wanneer de bloemen opengaan, blijven de eerste paar dagen de meeldraden door de binnenste bloembladen omsloten. Alleen de gele stamper staat dan naar buiten. Men zou ervan kunnen uitgaan dat dit ter bevordering van de kruisbestuiving is, met soortgenoten wel te verstaan, daar de soort zelffertil is. De bloemen kunnen

Notocactus hagelbergii

Foto van de schrijver

wel tot veertien dagen open blijven. De plant geeft nog al eens moeilijkheden door zoals dat heet van de wortel te gaan. Dit komt door een te vochtige grond rondom de wortelhals. De wortels rotten dan direct onder de plant weg. Men moet dus voor een goede drainage van de grond zorgen. Het zaaien geeft ook vaak problemen, doordat de kiemplantjes lange tijd zeer klein blijven. Het is dan ook verstandig om bij het uitzaaien de zaadjes niet te ver uit elkaar te strooien; de plantjes hebben zodoende bij het kiemen meer steun aan elkaar.

De soort is nog al variabel; er zijn diversen variëteitsnamen in omloop. De var. *stellatus* met een wat langere gele middendoorn; de var. *luteoalbus* wat betekent geel met wit, welke in het geheel een wat gelere bedoorning heeft. Tot slot zijn er nog de variëteitsnamen *albatus*, *rustispinus*, *vacariensus* en *luteus*, welke alle standplaatsvormen zijn. Ik vraag me af wat voor zin al deze variëteitsnamen hebben, Het is een prachtig gezicht om al deze vormen bij elkaar te zien staan, maar om alles weer een aparte variëteitsnaam te geven gaat mij te ver. De vermelding van de standplaats lijkt mij juist. Ik heb uit één zaadbes, welke door zelfbevruchting was ontstaan, eens alle zaden uitgezaaid; de verschillen tussen de gekiemde plantjes was ook al opvallend.

Jan van Arkelstraat 16, 4121 EK Everdingen

Noot van de Redactie: Deze soort is ook bekend onder de naam *Brasilicactus haselbergii*

Notocactus rechensis Buin.

A.B. PULLEN

Deze soort werd in 1968 door Buining beschreven in het Duitse tijdschrift "Kakteen und andere Sukkulenten". Blijkbaar was Buining ervan overtuigd, dat het paste in het grote verzamelgeslacht *Notocactus* sensu Buxbaum. Sedert die tijd is er nogal wat de doen geweest over de juiste inpassing van deze cactussoort in het botanisch systeem. Mace deelt *N. rechensis*, samen met *N. alacriportanus*, *N. brasiliensis*, *N. brevihamatus* en *N. buenekeri*, in bij de groep "*Alacriportanas*", een groep planten dus, die eertijds tot *Parodia*

*Notocactus
rechensis*

Foto van
de schrijver

gerekend werd. Het is merkwaardig dat hij elders in zijn boek zegt, dat *N. rechensis* tot de *Notoparodia*-groep behoort. Ritter stelt in zijn boek over de Zuid Amerikaanse cactussen voor, deze groep planten onder te brengen in een nieuw geslacht *Brasiliparodia*, met als typeplant *P. buenekeri* Buin. Schäfer tenslotte handhaaft in zijn monografie over het geslacht *Notocactus* voor *N. rechensis* de geslachtsnaam *Notocactus*, maar deelt deze soort in bij het ondergeslacht *Notobrasilia*. Hoe het ook zij, zelf zal ik voorlopig het etiket bij mijn planten nog niet veranderen, totdat in deze materie wat meer klaarheid gebracht is.

Terug naar de plant zelf. Het plantelichaam is rond tot kort-cylindrisch. De planten hebben een sterke neiging tot spruiten, zodat al snel groepjes gevormd worden. Het lichaam vertoont ongeveer 18 ribben en wordt grotendeels aan het oog onttrokken door de fijne, dichte bedoorning, waarvan de kleur varieert van crème-geel tot okerbruin. Elk areool draagt 3 tot 4 middendoorns en ongeveer 5 randdoorns. De bloemen zijn zwavelgeel en, in verhouding tot de grootte van het plantelichaam, relatief groot, 3-4 cm ø. De vrucht is een rode besvrucht en het zaad is mutsvormig.

Het vaderland van deze soort is Brazilië (Rio Grande do Sul, bij Ana Rech). De naam is dan ook afkomstig van de vindplaats. In de natuur groeien deze planten in rotsspleten, waarin zich wat humus verzameld heeft.

Cultuur: In de literatuur is te lezen, dat het kweken van deze soort nogal problematisch is. Enten wordt dan ook aanbevolen. Zelf heb ik niet met deze soort slechte ervaringen. In 1977 heb ik zaad van deze soort uitgezaaid en een redelijk aantal planten groot gekregen. Een aantal planten heb ik weggegeven, zodat er momenteel nog twee in de kas staan. Deze beide planten hebben reeds in de zomer van 1980 gebloeid. Zij staan beide op eigen wortel en vullen een potje van 8 cm ø. Zij staan in hetzelfde grondmengsel, waarin het grootste deel van mijn verzameling is opgepot en krijgen geen enkele speciale behandeling. Men zou kunnen denken dat zij, zoals zovele planten

uit Brazilië, een wat hogere wintertemperatuur verlangen. Bij mij verdragen zij een overwinteringstemperatuur van ongeveer 8° C. echter uitstekend. Rest mij nog te vermelden, dat deze soort voorkomt onder de veldnummers FR 1463 en HU 98.

Literatuur:

Buining A.: *Notocactus rechensis spec. nova. Kwas 1968-2.*

Backeberg C.: *Das Kakteenlexikon, 4e Aufl. 1977*

Mace A.: *Notocactus, 1975.*

Ritter F.: *Kakteen in Südamerika, Band 1, 1979.*

Schäfer G.: *Die Gattung Notocactus, 1980.*

Beatrixlaan 10, 7711 KG Nieuwleusen Foto van de schrijver

Mesembryanthemaceae (XXIV)

FR. NOLTEE EN A. DE GRAAF

26 CEPHALOPHYLLUM (kephale (Gr.) = hoofd of kruin, phyllon = blad)

Een van de grotere geslachten van dwerg- of halfstruikjes uit de Mesem-groep. De planten vormen bossige rozetten van langgerekte, in doorsnede ronde of 3-kantige bladeren. Vanuit deze rozetten vormen zich bij vele soorten uitlopers die op de knopen ook weer zo'n bossig, "kruin"vormig plantje voortbrengen. De cultuur van deze planten is niet moeilijk. 's Zomers kunnen ze het beste op een droge, warme en zonnige plaats in de tuin ingegraven worden. In regenachtige zomers (en die komen bij ons helaas nogal veel voor) kunnen de planten evenwel teveel vocht ontvangen. Ze groeien dan te ijl en te snel waardoor het bossige karakter van de planten verloren gaat. De bladeren worden dan slappe, langgerekte, weke sprietten. Beter is de planten te kweken in platte bak op poten, waarvan de zijwanden zijn afgenomen. De planten staan dan redelijk droog en krijgen volop verse lucht (zie ook het hoofdstuk "cultuur"). Al is de cultuur op zichzelf niet zo moeilijk, het in bloei krijgen vormt bij vele soorten een probleem. Gunstige uitzonderingen zijn o.a. *C. alstonii* en *C. loreum*. *C. alstonii* heeft vrij grote (± 5 cm \emptyset) donker karmijnrode bloemen met violette meeldraden; *C. loreum* is wat bescheidener van kleur en afmeting; goudgeel met een doorsnede van ca 3 cm.

De planten groeien in de natuur in een zeer zandige bodem en doen het bij ons ook het beste in een schrale, veel zand bevattende potgrond.

Het verspreidingsgebied is erg uitgebreid n.l. het zuidelijke deel van Namibië (ZW-Afrika), het zuidwesten en het zuiden van de Kaapprovincie.

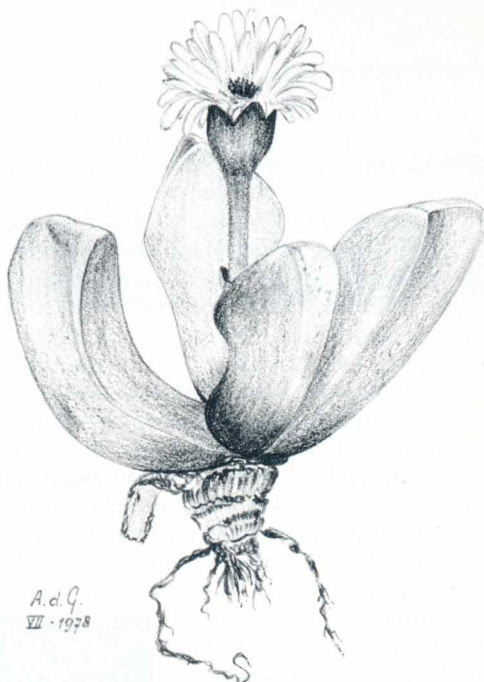

Cephalophyllum subulatoides
Foto: Fr. Noltee

27 CEROCHLAMYS (keros, Gr. = was en chlamys = bedekken)

Cerochlamys pachyphylla is de enige vertegenwoordiger van dit geslacht. Wederom een monotypisch geslacht dus.

Het plantje is een stamloze ultrasucculent met dikke, knotsvormige, min of meer driekantige bladeren, die bedekt zijn met een waslaagje. Deze zijn duidelijk stomp gekield. Meestal zijn 1 tot 2 bladparen aanwezig, waartussen zich bij bloeibare exemplaren de eindstandige bloemen ontwikkelen. De bloemkleur is purperrood en de diameter ± 3 cm. Er bestaat ook nog een witbloeiende variëteit (*C. pachyphylla* var. *albiflora*).

*Cerochlamys
pachyphylla*

Tekening:
Arie de Graaf

Het verspreidingsgebied is betrekkelijk klein; in het Oudsthoorn- en Swellendam district in de kleine Karoo. De behandeling is gelijk aan die van andere ultrasucculente Mesems: droog en warm met een zo zonnig mogelijke standplaats.

Essenburg 77, 3328 CD Dordrecht
Finlandplein 5, 3244 AE Nieuwe Tonge

(wordt vervolgd)

Keverlarven, een bedreiging voor uw Echeveria's

A.B. PULLEN

Als men over een redelijk mooie collectie Echeveria's beschikt, wil men deze planten graag zo goed mogelijk kweken. Hoewel de meeste soorten niet zo moeilijk zijn in de cultuur, is mij de laatste jaren gebleken, dat een collectie van deze planten nogal geteisterd kan worden door ongedierte. In dit artikel

wil ik mij niet bezig houden met de in een succulentenverzameling gebruikelijke insecten, zoals de wolluis en de wortelluis, die overigens al moeilijk genoeg in bedwang te houden zijn, maar met een aantasting van geheel andere aard. Het is in mijn verzameling de laatste jaren regelmatig voorgekomen, dat een ogenschijnlijk gezonde plant plotseling omvalt, compleet van de wortel geraakt blijkt te zijn. Oppervlakkig bezien lijkt het net, alsof de plant aan de wortelhals is weggerot, maar bij een nadere inspectie blijkt er zich in de stengel een vuilwitte larve te bevinden van ongeveer 1 cm lang en 4 mm dik. Die larve is bezig zich een weg te eten door de stengel in de richting van het groeipunt. Desgevraagd deelde de heer Keppel mij eens mede, dat het hier waarschijnlijk gaat om de larve van de *Taxus*kever. Wat mij betreft mag dit diertje voortaan wel Echeveriakever heten. De diverse *Taxus*-boompjes in mijn tuin hebben, gezien hun voorspoedige wasdom, waarschijnlijk nog nooit met deze kever kennis gemaakt, maar mijn *Echeveria*'s des te meer. Bleef de schade de laatste jaren beperkt tot enkele planten, die vroeg in het voorjaar aangetast bleken te zijn, dit jaar leverde een nauwgezette inspectie van de *Echeveria*'s begin september omstreeks 40 aangetaste planten op. Wat te doen?

Het enige, wat mogelijk is, is alle aangetaste delen wegsnijden en de rozet die overblijft drogen en als stek behandelen. Dat was althans in het verleden mijn handelswijze en meestal werd die met succes bekrond.

Is de aantasting te ver voortgeschreden, zodanig, dat de larve het groeipunt bereikt heeft, dan is er meestal weinig meer aan te doen. De blaadjes laten los en zelfs de bladvoetjes zijn aangetast, zodat ook de bladstek niet meer lukt. Desondanks heb ik eens een compleet doorgevreten rozet van *E. affinis* opnieuw beworteld. Natuurlijk groeit zo'n rozet niet verder, immers, het groeipunt is aangetast.

De bewortelde plant maakte echter zijscheuten, waarvan ik vermeerderen kon. Ja, daar zit je dan, half september, met een veertigtal onbewortelde *Echeveria*-rozetten, en dat met de winter voor de deur. Je hoopt deze weer te bewortelen, uiteraard na zorgvuldig drogen en nadat je de snijwonden met houtskoolpoeder hebt afgedekt. En dan rijzen er toch een aantal vragen, die de aanleiding tot dit artikelje zijn geweest.

1. Hebben meer liefhebbers van *Echeveria*'s hiermede te maken en in welke mate?
2. Zijn er oorzaken aan te wijzen voor de massale explosie van dit jaar? De aantasting vond dit jaar immers veel vroeger in het seizoen plaats (of juist later, het is maar hoe je het bekijkt) en veel massaler. Zou dit iets te maken kunnen hebben met de weersomstandigheden?
3. Zijn er oorzaken aan te wijzen, waardoor juist *Echeveria*'s aangetast worden? Andere *Crassulaceae*, zoals *Sedum*, *Kalanchoe*, *Graptopetalum*, *Pachyphytum* en *Adromischus*, die bij mij in hetzelfde tablet staan, bleven onaangepast.
4. Heeft de aantasting iets te maken met de cultuurwijze van mijn *Echeveria*'s? De planten staan in brede plastic potten, in goed doorlatende grond. De potten staan op een laagje scherp zand en krijgen alleen water van onder af. Zou deze cultuurwijze bevorderlijk zijn voor de verspreiding van de larven of ontwikkelen zij zich uit eitjes, die direct in de plant gelegd worden?
5. Hoe komt het, dat een aantasting pas zo laat ontdekt wordt? Het is merkwaardig, dat de planten er tot het laatste moment ogenschijnlijk gaaf uitzien. Pas als je de pot oppakt en de hele zaak valt uit elkaar, wordt het duidelijk dat er iets mis is.
6. Hoe is zo'n (massale) aantasting te voorkomen? In mijn collectie wordt twee maal per jaar een systeem-gif aan het gietwater toegevoegd. Nemen *Echeveria*'s dit niet op of zijn de larven van de *Taxus*kever ongevoelig hiervoor?

Ik hoop, dat de lezers van „Succulenta” die zich beroepshalve bezig houden met plantenziekten en gewasbescherming (die zijn er blijkbaar) hun mening over deze kwestie eens in ons maandblad zouden willen publiceren. Onze Echeveria's zullen er wel bij varen.

Beatrixlaan 10, 7711 KG Nieuwleusen

Op zoek naar cactussen in Rio Grande do Sul (4)

K.H. PRESTLÉ

Eindelijk schijnt na vele regenachtige dagen ook weer de zon en wij zijn vol goede moed. Na een voettocht van 3 km door hoog prairiegras bereik ik een rotsformatie van zandsteen, waar ik na lang zoeken op een afgelegen plek *Notocactus fuscus* (PR 225) en, pal daarnaast, een exemplaar van *Notocactus fuscus* var. *longispinus* vind. Daar beide Notocactustypen naast elkaar groeiden, geloof ik niet met twee variëteiten van doen te hebben. Ik geloof, dat de var. *longispinus* een vorm is, die ontstaat bij het ouder worden. Jonge planten van de var. *longispinus* waren niet te vinden.

Kort voor Santiago ontdekten wij een geelbedoornde Frailea-vorm, waarvan niet uit te maken is of het misschien *Frailea mammiifera* (HU 178) is. Wij waren verrast bij het zien van een wondermooie roodbloeiende *Dyckia*, waarover tot nu toe niets bekend is in de literatuur.

Volgens mij wordt in onze verzamelingen veel te weinig aandacht besteed aan *Dyckia*'s. In tabletten uitgeplant, ja zelfs in potten, zijn het prima liefhebbersplanten, die meestal niet al te groot worden en zeer variabel in vorm en kleur zijn. De bloeiwilligheid is groot en de bloemen blijven meestal enige weken aan de plant zitten. De bloemkleur varieert van citroengeel via strogeel tot oranje en rood. De planten van dit geslacht zijn zeer geschikt voor beginners en doen het ook prima in de vensterbank.

Vanuit Santiago bereiken wij via Bosaroca de uitlopers van het Andesgebergte bij Sta. Maria, maar dit uitgestrekte cactusgebied moeten wij helaas wegens tijdgebrek laten liggen, omdat het eenvoudig onmogelijk is in een paar weken ook nog deze 50-60 bergen, het vaderland van *Notocactus purpureus*, *horstii*, *muegelianus* en andere, te doorzoeken. Dit gebied wordt ons doel bij een volgende reis.

Bij Jaguari, aan de Sanga de Area, ontdekken wij *Notocactus muricatus* var. *monticolus* nom. prov. (PR 227), die hier ook door Ritter ooit gevonden is. Ons volgende doel is "Quevedos", een plaats, die door de vondsten van Ritter, die hier o.a. *Notocactus acutus*, *securituberculatus*, *glaucinus* var. *depressus* en *Frailea pygmaea* var. *longispina* aantrof, veelvuldig in de literatuur genoemd wordt. Quevedos ligt middenin een zgn. oerwoudlandschap en is alleen na een halsbrekende autorit over een weg, die voor auto's eigenlijk onbegaanbaar is, te bereiken.

Deze weg van San Pedro naar Quevedos zullen wij ons leven lang niet vergeten. Quevedos bestaat uit 4 bouwvallig houten huizen en een houten kerk, maar het belangrijkste in dit dorp is een veer, want Ritters cactusparadijs was de Usina Cece en dit ligt nog enige kilometers verderop aan de overzijde van de rivier in de bergen. Daar boven bij de Usina Cece aangekomen, gaan wij gelijk aan het werk en zoeken het hele gebied grondig af. Helaas is datgene wat wij vinden slechts het restant van wat vroeger prachtige cactussen geweest moeten zijn, vooral kleine plantjes of spruiten van afgevreten stukken.

"Succulenta" is het verenigingsorgaan van de Nederlands-Belgische vereniging van liefhebbers van cactussen en andere vetplanten "Succulenta".

BESTUUR

Voorzitter: H. Rubingh, Valeriaanstraat 193, 3765 EN Soest.

Vice-voorzitter: M.M.M. Jamin, Lucas Gasselstraat 52, 5246 CG Rosmalen.

Secretaris: C.A.L. Bercht, Mauritshof 124, 3481 VN Harmelen. Tel.: 03483-2300.

2e Secretaresse: Mevr. J.M. Smit-Reesink, Pr. W. Alexanderlaan 104, 6721 AE Bennekom. Tel.: 08389-7551.

Penningmeester: G.W. Leive, Prof. F. Andreaalaan 93, 3741 EK Baarn. Tel.: 02154-15645. Girorek. 680596 t.n.v. Succulenta te Baarn, resp. bankrek. 55.32.38.981 bij Algemene Bank Nederland t.n.v. Succulenta te Baarn. Voor België: rek. no. 000-11.41.809-22 van de Belgische postgirodienst t.n.v. Succulenta te Baarn.

Alg. Bestuurslid: J.H. Vostermans, Schoolweg 55, 5916 PK Venlo.

Alg. Bestuurslid: F. Maessen, Kempke 3, 6075 AN Herkenbosch.

LEDENADMINISTRATIE:

Administrateur: P. Dekker, St. Pieterstraat 27, 4331 ET Middelburg. Inlichtingen over en aanmelding van lidmaatschap, tevens propagandafolders. Het lidmaatschap kost voor leden in Nederland f 35,--, voor leden in België Bfrs. 530,-- en voor leden elders wonende f 40,--. Inschrijfgeld voor nieuwe leden f 7,50/Bfrs. 115.

MAANDBLAD

Redacteur: J.H. Defesche, Kruislandseweg 20, 4724 SM Wouw. Tel.: 01658-1692.

2e Redacteur: Th. Neutelings, Galmeidijk 49, 4706 KL Roosendaal. Tel.: 01650-36081.

Verenigingsnieuws: C.A.L. Bercht. Sluitingsdatum: 15e v.d. maand voor het verschijnen.

Vraag en Aanbod en Advertenties: Mevr. J.M. Smit-Reesink. Sluitingsdatum: 15e van de maand voor het verschijnen.

ANDERE BELANGRIJKE ADRESSEN:

Buiningfonds: A. de Graaf, Finlandplein 5, 3244 AE Nieuwe Tonge.

Bibliotheek: J. Magnin, Ooievaarstraat 13, 3291 XK Strijen. Katalogus f 1,50 te bestellen op girorek. 1345616 t.n.v. J. Magnin.

Clichéfonds: J.A. Schraets, Tegelseweg 131, 5912 BD Venlo.

Diatheek: H.M.S. Mevissen, Dinantstraat 13, 4826 LH Breda. Tel.: 076-875076.

Ruilen z. Huilen: H. Leusink, Griffweg 15, 6745 XD Ede, post De Klomp. Tel.: 08387-1794.

Succulentarium: W. Ruysch: aanmelden voor bezoek: de heer Ruysch. Tel.: 08370-19123, toestel 327, of I.V.T. t.a.v. W. Ruysch, Mansholtlaan 15, 6708 PA Wageningen.

Oude nummers Succulenta: H.B. Hooghiemstra, Reyerdijk 115, 3079 NC Rotterdam.

HET BOEK "DISCOCACTUS" DOOR A.F.H. BUINING

Het boek omvat 224 pagina's met 60 kleurenfoto's, 84 zwart/wit foto's, 33 tekeningen, 6 landkaarten en twee sleutels tot de soorten. Te bestellen door storting van f 30,-- op girorek. 2845908 t.n.v. Succulenta Buiningfonds, Rosmalen, onder vermelding van "Discoboek".

De prijs van de Duitse versie is f 35,-- (für Deutschland DM 35,--); de Engelse versie kost eveneens f 35,-- (for Great Britain £ 7,--).

BEWAARBANDEN, HANDLEIDINGEN EN VERENIGINGSSPELDJES

BewaARBanden voor 1 jaargang à f 16,-- (f 13,-- bij bestelling van 10 of meer, of zonder portokosten).

Handleiding voor het verzorgen en kweken van cactussen en andere succulenten is uitverkocht. Een geheel herziene versie verschijnt herfst 1981.

Verenigingsspeldjes, in broche-vorm of als steekspeld à f 4,--; bij bestelling van 20 of meer f 3,50 per stuk.

Bestelling kan geschieden door storting of overschrijving van het betreffende bedrag op girorek. 3742400 van Succulenta, afd. Verkoop, Venlo, met vermelding van de bestelde artikelen. (Tel.: 077-18627, Hr. Vostermans).

Succulententuin

VAN DONKELAAR

Laantje 1 - Tel. 01835-1430

Nu op onze kwekerij verkrijgbaar voor f 2,50 per stuk.

Mammillaria densispina

Neolloydia odorata

Parodia lauii

nivosa

rubriflora

Thelocactus schwarzii

phymatothele

Matucana comacephala

Pilosocereus superfloccosus

Alle op eigen wortel; zolang de voorraad strekt.

Kees en Martine Bos

andere succulenten
cactussen

Kanaalweg 16,
1749 CE SCHOORLDAM
(Warmehuizen)
Tel.: 02269 - 2694

Liefhebbers

zijn de hele week welkom!

NOTULEN VAN DE ALGEMENE LEDENVERGADERING GEHOUDEN OP 9 MEI 1981 TE BUNNIK

1. Om 14.05 uur opent de voorzitter de vergadering. In zijn openingswoord bedankt hij de leden van de afdeling Utrecht voor de verzorging van het ochtendprogramma. Verder benadrukt hij in zijn inleiding tot de vergadering de importantie van de onderlinge vriendschap.
2. De notulen van de Algemene Ledenvergadering van 31 mei 1980 worden onveranderd goedgekeurd.
3. Ingekomen stukken en mededelingen van de secretaris.
Medegedeeld wordt dat een brief van de Universiteit van Amsterdam is ontvangen met het verzoek om in 1982 ter gelegenheid van het 300-jarig bestaan van de Hortus gedurende 2 weken een tentoonstelling in te richten. De brief is doorgegeven aan de afdeling Amsterdam die hun medewerking toegezegd hebben.
De K.M.T.P. heeft het initiatief genomen om te komen tot een "Groene Cirkel", zijnde een soort van federatie van alle Nederlandse verenigingen die zich met planten bezighouden. Het Bestuur onderschrijft dit plan als het gaat om te komen tot meer onderling contact en om gezamenlijk propaganda te voeren. Opgepast moet worden dat het geen langzame inlijving gaat worden. De vergadering is het hier mee eens.
Mededeling wordt gedaan van het initiatief van het Bestuur om te komen tot meer onderling overleg met onze Belgische zusterverenigingen. In februari heeft op uitnodiging van Succulenta een oriënterende bespreking in Antwerpen plaatsgevonden. Afgesproken is toen elkaars tijdschriften uit te wisselen en publicatie van de belangrijkste evenementen in elkaars tijdschrift. De secretaris verzoekt daartoe aan de zuidelijke afdelingen hun programma's aan het secretariaat in te sturen, zodat de Belgische vereniging daarvan middels Succulenta kennis kunnen nemen.
Eén afgevaardigde vond het vreemd dat de leden niet vantevoren over dit plan gehoord waren. Bij monde van de Heer Noltee stemde de vergadering in met dit zoals hij zei lofwaardig initiatief van het Bestuur.
4. Rekening en verantwoording van de penningmeester.
In het april-nummer zijn de inkomsten en uitgaven over 1980 en de balans per 31-12-1980 afgedrukt. De penningmeester bracht hulde aan de mensen van het Cliché-fonds voor het vele werk dat zij verrichten, zonder evenwel tekort te willen doen aan de leden van de andere instellingen, die elk voor zich belangeloos een enorme hoeveelheid werk verzetten.
Het Discoboek is wat betreft de Nederlandse uitgave nagenoeg uitverkocht. De verkoop van de Duitse en Engelse versie loopt matig, waarbij opgemerkt dient te worden dat de advertentie en boekbespreking in het Amerikaanse tijdschrift eerst onlangs zijn geplaatst.

De vergadering stemde in met de ruil die op gang komt met Oost-Duitsland: 1 Disco-boek wordt daarbij geruild tegen 2 boekjes van Schäfer over Notocactus. Als er enige voorraad opgebouwd is, zal er een aankondiging in het maandblad komen.

5. Verslag van de kascommissie.

Het verslag van de kascontrolecommissie, bestaande uit de heren Van Erkel en Ammerlaan, beiden van de afdeling Rotterdam, werd voorgelezen. Ze hadden de boeken en bescheiden in orde bevonden en verzoeken de leden de penningmeester te dechargeren behoudens het punt Buiningsfonds, in verband met een mogelijk verschil tussen de ontvangen gelden en het aantal verstuurd boeken. Voor het uitzoeken van deze kwestie is door de voorzitter van de Ledenraad een commissie ingesteld onder voorzitterschap van de heer Hofstee. Deze wilde, naar aanleiding van een gestelde vraag, nog niet ingaan op eventuele resultaten voordat de commissie zijn werk afgerond heeft. Of tussentijds of op de eerstvolgende Ledenraadsvergadering zal de commissie verslag uitbrengen.

Daarop wordt de penningmeester gedechargeerd.

6. Begroting 1981. Contributie 1982.

De begroting voor 1981 staat eveneens afgedrukt in het april-nummer. De penningmeester gaf enkele toelichtingen. Zo zal in 1981 geld besteed worden voor propaganda, terwijl door het drukken van nieuw briefpapier het daarvoor gereserveerde bedrag al is opgebruikt.

De opbrengst van het Clichéfonds zal minder worden.

De contributie voor 1981 is gehandhaafd op f 35,- en getracht zal worden dit ook voor 1982 te handhaven. De vergadering verleent machtiging de contributie eventueel met maximaal f 5,- te verhogen.

7. Benoeming kascommissie 1981.

De heren H. van Dijk uit Bunnik en H. Leusink uit De Klomp stellen zich hiervoor beschikbaar en worden benoemd.

8. Uitgave boekje van Korevaar.

De geheel herziene heruitgave van het boekje van Korevaar is door de leden van het Buiningsfonds ter hand genomen. Heer De Graaf licht de omvang van het werk toe. Het zal tot op de laatste dag bijgewerkt zijn.

De vergadering verleent machtiging tot het laten drukken van deze uitgave tot een bedrag van f 20.000,-.

9. De instellingen.

Onze dank gaat uit naar al die mensen die geheel belangeloos deze instellingen be-mannen en ontzettend veel werk verzetten in het belang van de vereniging.

a. Het maandblad.

De redacteur, heer Defesche, meldt dat bij een omvang van 292 (witte) pagina's per jaar op dit ogenblik gestreeft wordt naar 3 kleurplaten per maand. Er wordt getracht een evenwicht te vinden tussen gespecialiseerde en meer eenvoudige artikelen.

Ook komt de publicatiedrang van F. Brandt aan de orde. Er gaan stemmen op om het aantal artikelen van Brandt sterk af te remmen, vooral vanwege de tendentieuze aanpak in zijn publicaties. Heeft men kritiek, dan moet men dit niet op de persoon spelen.

De boek- en tijdschriftenbesprekingen worden zeer gewaardeerd.

Aandacht zal worden besteed aan verbetering van de zwart-wit foto's.

b. Ledenadministratie.

Het jaarverslag is gepubliceerd in het maart-nummer. Er waren geen vragen.

c. Bibliotheek.

Het jaarverslag is gepubliceerd in het april-nummer. Er waren geen opmerkingen.

d. Diatheek.

Van deze instelling is het jaarverslag eveneens in het april-nummer gepubliceerd. Ook hier waren geen vragen.

e. Ruilen zonder Huilen.

Het jaarverslag werd voorgelezen en zal gepubliceerd worden in het juni-nummer. Hierover waren evenmin vragen.

f. Clichéfonds.

De heer Schraets meldde dat de verkoop van zaden minder zal zijn dan het vorige

jaar. De vraag naar zaad van vetplanten is zodanig geslonken dat het komende jaar, hoe jammer het ook is voor de liefhebbers van deze groep van planten, hiervan minder zaad ingekocht zal worden.

g. Buiningfonds.

De werkzaamheden van deze instelling zijn reeds bij punt 8 aan de orde geweest.

h. Succulentarium.

Het jaarverslag is gepubliceerd in het april-nummer. Er waren geen vragen.

i. Overlegcommissie Succulentarium.

Deze overlegcommissie, bestaande uit de heren Uil, van Keppel, Koningsveld en Ruysch, gaf bij monde van de heer Uil een toelichting op de kwestie van het Succulentarium. Door financiële inkrimping heeft het IVT moeten besluiten per 1 januari 1982 het Succulentarium af te stoten, in ieder geval voor zover dat de personeelskosten betreft. De directie van het IVT probeert nog om subsidie of een combinatie van subsidies te verkrijgen, waardoor de collectie in Wageningen kan blijven.

De heer Rubingh heeft geïnformeerd bij de Directie van de Botanische Tuinen van de Rijksuniversiteit van Utrecht, welke door onderlinge verdeling van de werkdelen tussen de verschillende Horti de Amerikaanse flora als interessegebied heeft. Hier ligt een mogelijkheid voor het overnemen van de cactus-collectie, de vetplanten zullen dan echter elders een onderdak moeten krijgen.

De resultaten van de verschillende besprekingen zullen afgewacht moeten worden.

10. Huishoudelijk Reglement.

Na nog een discussie over het eerste artikel van het concept H.R. werd het totale H.R., zoals dat gepubliceerd staat in het april-nummer, aangenomen.

11. Benoeming Leden van Verdienste.

Nadat de twee betrokkenen de zaal hadden verlaten, werd aan de vergadering voorgesteld de heren Smulders en Uil vanwege hun grote verdiensten jegens de vereniging en de liefhebberij te benoemen tot Lid van Verdienste. De vergadering ging hiermee eenstemmig accoord.

Na binnenkomst der beide kandidaten benoemde de voorzitter achtereenvolgens de heren Smulders en Uil tot Lid van Verdienste van de Vereniging en overhandigde hen de daarbij behorende oorkonde. De heer Smulders was een pionier voor de liefhebberij in zuidelijk Nederland en oprichter van de afdeling Eindhoven. De heer Uil, alom bekend om zijn professionele wijze van zaaien en enten, werd nogmaals geprezen voor zijn zeer verdienstelijke rol tijdens de crisis in de vereniging in het voorjaar van 1979. Onder applaus aanvaardden beiden de benoeming.

De heer Uil bedankte namens beiden de vergadering.

12. Rondvraag.

Bij de rondvraag werd de aandacht gevestigd op de slechte toestand waarin de Meloen Discocactussen verkeren die in het Amstelpark in Amsterdam staan. Alhoewel de vereniging hierover geen zeggenschap heeft zal zij de opmerking doorgeven aan de betrokkenen.

Een landelijke keuring van succulenten werd voorgesteld, hetgeen mogelijk een stimulerende werking zal hebben op de liefhebberij en het ledental zal kunnen vergroten.

13. Plaats van de Algemene Ledenvergadering in 1982.

De afdeling Hoogeveen zegt toe de organisatie van de Algemene Ledenvergadering in 1982 op zich te willen nemen.

14. De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun belangstelling en positieve inbreng en sluit om 17.15 uur de vergadering.

Aanwezig waren: 5 bestuursleden (Mevr. Smit-Reesink en de heer Vostermans lieten zich verontschuldigen) en 47 leden en afgevaardigden.

TUINCENTRUM "ARIZONA"

Gespecialiseerd in cactussen en vetplanten
Grote collectie met veel aparte soorten.

Concurrerende prijzen.

Aalsmeerderweg 93, naast Peugeot-garage
4232 CJ Aalsmeer - Tel. 02977-26133

JAARVERSLAG VAN DE REDACTIE OVER 1980

Het aantal bladzijden bedroeg in het jaar 1980 292, zonder het gele inlegvel. Zoals op pagina 2 jaargang 1980 al geschreven staat, zal dit aantal bladzijden wel ongeveer hetzelfde blijven. De wens van de redactie om meer kleurenplaten te kunnen drukken, werd in het afgelopen jaar vervuld. Voorlopig is het streefgetal 3 kleurenplaten per aflevering. Men raakt er vlug aan gewend! Het verkrijgen van dia's van voldoende kwaliteit is niet altijd eenvoudig. Het zelfde geldt voor zwart-wit foto's. De redactie probeert een zeker evenwicht te vinden tussen meer gespecialiseerde artikelen en meer eenvoudige, zodat ieder wat van zijn gading kan vinden. Ook de ander succulenten, naast de cactussen, krijgen aandacht.

Maar in dit alles is de redactie voor een zeer groot deel afhankelijk van wat er aan copy binnenkomt. In het afgelopen jaar had de redactie niet te klagen over onvoldoende copy. Dat was heel bevredigend. Het heeft wel als gevolg, dat sommige artikelen wel eens lang kunnen blijven liggen. De redactie hoopt dat ook dit jaar vele leden de pen of schijfmachine "ter hand" willen nemen om ons copy te sturen.

Tot slot willen wij, namens alle leden van Succulenta en de redactie iedereen bedanken die op de een of andere manier aan de tot standkoming van het blad hebben medegewerkt.

De Redactie

JAARVERSLAG VAN RUILEN ZONDER HUILEN OVER 1980

Aan Ruilen zonder Huilen werd in het jaar 1980 deelgenomen door 112 personen, te weten 78 beginners en 34 gevorderden.

Aan de beginners stuurden we een pakje met ca. 10 plantjes. 44 van hen voldeden spontaan aan ons verzoek om de portokosten te vergoeden of betaalden zelfs iets meer, van de overige 34 hoorden we niets meer, noch een bevestiging van ontvangst, noch enige vergoeding voor onze kosten.

Voor de gevorderden is de gebruikelijke ruillijst weer rondgegaan; hiervan is een goed gebruik gemaakt: allen waren tevreden met het resultaat.

Op één deelnemer na konden ook allen weer verblijd worden met het gevraagde wensplantje. Inmiddels heeft ook de laatste deelnemer zijn wensplantje ontvangen.

Dan het financieel verloop van onze kring.

We begonnen op 1 januari met een kassaldo van
van 112 deelnemers ontvingen we elk f 2,50, totaal

f 448,50

" 280,—

f 728,50

zodat totaal ter beschikking kwam

de uitgaven over 1980 voor porti, materiaal e.d. bedroegen in totaal (na aftrek van de terugontvangen bijdragen van deelnemers)

" 475,—

zodat per 31 december 1980 nog een saldo resteert van

f 253,50

The Aloe, Cactus and Succulent Society of Zimbabwe

De bovenstaande vereniging biedt aan de afleveringen 2 tot en met 9 van haar tijdschrift "Excelsa" tegen een prijs (porto inbegrepen) van Z\$ 5 per aflevering.

Als U één of meerdere afleveringen wilt bestellen of meer van de inhoud wilt weten, neemt U dan contact op met de secretaris.

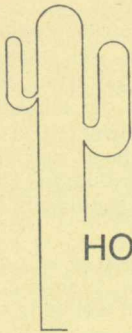
CACTUSSEN - SUCCULENTEN

A. N. BULTHUIS EN CO.

3945 ZG Cothen-Groenewoudseweg 14 Postbus 12 - Tel. 03436-1267

Sortimentslijst wordt na storting van f 1,—
toegezonden. Girorekening 124223.

's Zondags gesloten

Spec. kwekerij voor hobbyisten en verzamelaars

Een plantenlijst wordt op Uw verzoek gratis toegestuurd

Wij ontvangen regelmatig nieuwe cultuurimporten voor de verkoop.

Geopend van maandag tot zaterdag van 9-18 uur.

HOVENS cactuskwekerij Markt 10, 5973 NR Lottum Lottum vindt U,
E3 richting Venlo afslag Venray - Grubbenvorst-Lottum
Telefoon 04763-1693

NIEUW BRIEFPAPIER

De Vereniging heeft nieuw briefpapier met een gewijzigd hoofd laten drukken met daarop aangepaste enveloppen. Ook de instellingen en afdelingen kunnen hiervan gebruik maken. Het wordt U tegen kostprijs plus verzendkosten aangeboden.

100 vel briefpapier f 7,50

100 enveloppen f 10,50

100 aktenenveloppen f 32,50

U kunt ze bestellen bij de secretaris.

EVENEMENTENLIJST

- 27/28 juni : Cactus-expo in de Tuinbouwschool, Mechelse Vest te Leuven.
- 22 aug. : Succulentenbeurs te Roosendaal.
- 29 aug. : Succulentenbeurs te Zutphen.
- 5 sept. : Internationale cactusbeurs te Nijmegen.
- 19 sept. : Ruilbeurs van het Noorden te Zuidlaren.

Programma Cactaceae Brugensis

juni : Mijn verzameling door Herr Bludeau.

De vergaderingen vinden plaats op de vierde vrijdag van de maand in Zaal Sconevelde, Brieversweg te St. Kruis, Brugge.

Programma Grusonia

12 juni: te Torhout, gespreksronde.

De plaatsen van vergadering zijn:

te Torhout: Parochiezaal Don Bosco, Pastoriestraat

te Tielt: Zaal Vijverhof, Kortrijkstraat.

Programma Leuchtenbergia

19 juni: Lezing over Asclepiadaceae.

De bijeenkomsten vinden plaats in het Dienstencentrum, Schoolstraat, Scilde (België).

AFDELINGSNIEUWS

Programma afd. Amsterdam

19 juni : John de Heer uit Beverwijk laat dia's zien van de Succulentverzameling in Heidelberg.

De bijeenkomsten beginnen om 20.00 uur en ze worden gehouden in het zaaltje naast de Prinsessekerk, van Hallstraat 164. Voor meer inlichtingen over de afdeling en zijn activiteiten kunt U contact opnemen met het secretariaat, F. Triep, 1e Oosterparkstraat 136 I, 1091 HH Amsterdam, tel. 020-655148.

Afdeling Den Helder en Omstreken

13 juni : Kasbezoek bij enkele leden in Den Helder.

Programma afdeling Utrecht.

15 juni : Discussieavond o.l.v. Lies Muller.

De bijeenkomsten zijn elke 2e maandag van de maand in Utrecht. Inlichtingen bij H. van Dijk, Dr. Brevéestraat 61, 3981 CG Bunnik. Tel.: 03405-3607.

Programma afdeling IJsselstreek

19 juni : te Apeldoorn: Onderlinge ruil- en praatavond bij de heer Kolmas te Apeldoorn.

29 augustus : te Zutphen: Ruilbeurs van het Oosten.

25 september : te Goor: Onderlinge ruil- en praatavond.

30 oktober : te Zutphen: De heer de Looze uit Heerde vertelt aan de hand van dia's over liefhebberij in Engeland.

27 november : te Goor: Praatavond d.m.v. discussiegroepen, begeleidt door de heer de Bruyn uit Almelo. Beoordeling zaaiwedstrijd.

18 december : te Zutphen: Algemene Vergadering.

Programma afdeling Groningen

13 juni : niet bekend

25 juni : Wandeling door de Hortus olv de heer Verloop

10 september : Lezing door de heer Rubingh over zijn reis naar Mexico. Plaats: Nieuwe Doelen te Appingedam, aanvang 19.30 uur.

8 oktober : Lezing door de heer Braamhaar over zijn reis naar Equador. Plaats en tijd als op 10 september.

DER KAKTEENLADEN

hobbybenodigheden
boeken
zaden

Zojuist verschenen: Onze nieuwe Catalogus 81/82 met het omvangrijke aanbod van hobbybenodigheden en vakliteratuur voor de cactus- en orchideeën�iefhebber.

Verder leverbaar: Literatuurindex met 86 titels.
Speciale uitgave Aussaat 81 (toebereid voor het zaaien)

Catalogus en speciale uitgaven zijn kosteloos aan te vragen (onze klanten ontvangen de nieuwe catalogus 81/82 een dezer dagen).

Jörg Köpper Lockfinke 7 D-5600 Wuppertal 1 W-Duitsland

Alle prijzen + verzendkosten; leveringen alleen op onze verzendcondities

Programma afdeling Dordrecht & Omstreken

- 2 juli : Dia's over verzamelingen in Engeland door de heer Klaasse.
6 augustus : Geen officiële vergadering, iedereen is welkom i.d. kas van de heer Kooijman in Zwijndrecht.
3 september : Onderlinge ruilbeurs.
1 oktober : Lezing over cactussen (spreker wordt later bekend gemaakt).
5 november : Quiz te verzorgen door de heer van Kaam.
3 december : Jaarafsluiting.

Attentie: met ingang van februari is de aanvang van de vergaderingen bepaald op 19.30 u.

Programma afdeling Zaanstreek

- 19 juni : de heer v.d. Wouw over Asclepiadaceae.
28 augustus : gezellige praatavond en plantenverkoop van de fa. Bos uit Schoorlдам.
Inlichtingen: Mevr. A. Hoekstra-Tuyn, Clusiusstraat 12, 1504 HH Zaandam.

Afdeling Leiden en Omstreken

- 18 juni: Dhr. C.N. Klijn vertoont enkele films over zijn laatste reis naar de V.S. en Mexico.
De films worden op dit moment gemonteerd, maar reeds kan gezegd worden, dat het resultaat bijzonder zal zijn.
Het vergaderadres is: Lammenschansweg 40a, Leiden.

Succulentenbeurs West-Brabant

De beurs georganiseerd door de afdeling West-Brabant wordt gehouden op zaterdag 22 augustus. De aanvang is om 14.00 uur en de plaats is de kantine van het Norbertus College, Lyceumlaan 10 te Roosendaal. Dit is drie minuten lopen van het station.

Succulentenbeurs van het Oosten

Op zaterdag 29 augustus houden wij weer de traditionale succulentenbeurs van het Oosten in de grote zaal van de Hanzehof "de Buitensociëteit", te Zutphen. Aanvang beurs 13.00 uur. Einde 17.00 uur.

Toegang vrij - grote verloting - toegang vrij - grote verloting - toegang vrij - grote verloting

VULKAN[®] LAVA zand / korrel

Een neutraal teeltsubstraat, ook zeer geschikt voor grondverbetering.

Vraag documentatie.

rook krimpen

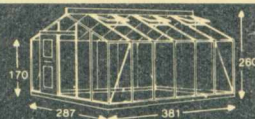

Gebr. Rook BV
Postbus 9, 2920 AA Krimpen a/d IJssel
telefoon 01807 - 13044, telex 22361

Cactussen
aloes
Coniferen
Tillandsias
Uitzonderlijke boeken
Succulenten
Bromelias
Over diverse onderwerpen
Exotica
Kamerplanten
Epifyten

NATUUR & BOEK Elandstraat 58
 2513 GT Den Haag tel. 070 - 64 62 77

**ALUMINIUM EN GLAS
 MAKEN NOG GEEN
 TUINKAS!!**

Waar het om draait is, dat ontwerp en constructie van de kas, een mikroklimaat creëren, waarin alle planten welig tieren. De **SOLUS** tuinkassen zijn geheel volgens beroepskwekers-eisen gekonstrueerd. Er zijn 9 verschillende modellen; van 5 m² t/m 15 m².

De Hovenier stuurt U graag alle informatie. Schrijf een briefje of bel:

DE HOVENIER
 POSTBUS 2188
 5001 CD TILBURG
 TEL.: 013-556478

de hovenier
 thuis in de tuin

Afdeling IJsselstreek

De contactavonden van onze afdeling zijn in de maanden maart en april door onze voorzitter op een geweldige manier verzorgd. Voor de maand maart had hij een plantenquiz georganiseerd en hij schrok er niet voor terug iets dergelijks wederom op touw te zetten toen in de maand april de spreker verhinderd was.

N.a.v. zelf gemaakte tekeningen, afm. ± 50 bij 80 cm, en formulieren met daarop 24 vragen moesten deze vragen beantwoord worden, terwijl de heer Ter Brugge bij de tekeningen een verhaaltje vertelde. De opkomst was deze avond erg goed, en de manier waarop onze voorzitter deze quiz in elkaar gezet had werd door alle aanwezige leden als fantastisch ervaren.

Ik ben dan ook van mening dat deze quiz ook een geweldige ervaring moet zijn voor andere afdelingen, en de heer Ter Brugge wil zich dan bij deze beschikbaar stellen.

In de maand april had hij wederom formulieren en planten meegebracht en nu was het de bedoeling de namen van deze planten te vermelden. Voor elke geslachtsnaam en elke soortnaam die goed was kon men dan één punt verdienen.

Door dergelijke bezigheden leert men de planten beter kennen en alles wat met de verzorging samenhangt.

G. Lucas-Hermesen (Secr.)

PLANTENHANDEL A. H. Abels.

Grootste gesorteerde zaak in Noord
 Holland in cactussen en succulenten.
 In- en verkoop.

Singel-Bloemmarkt t/o 494-496.
 Amsterdam. Tel.: 020 - 227441.

KARLHEINZ UHLIG - KAKTEEN

053 KERNEN i.R. (Rommelshausen)
(W.-Duitsland) LILIENSTR. 5

Hebt U onze plantenlijst 1981/82 al???
 Zo niet, vraagt U hem dan kosteloos aan.
 Aanvulling op de plantenlijst 1981/82.

Astrophytum senile	DM	15,-	-	25,-
Echinocactus grusonii v. alba		15,-	-	
Echinocereus viridiflorus		6,-	-	8,-
Coryphanta elephantidens		13,-	-	25,-
Ferocactus stainesii v. pilosus		15,-	-	24,-
Mammillaria elegans		10,-	-	16,-
Marshallocereus thurberi		10,-	-	14,-
Parodia subterrenea		14,-	-	20,-
Thelocactus aurantiacus		15,-	-	22,-
conothelos		10,-	-	16,-
hexaedrophorus		8,-	-	9,-
Turbincarpus pseudomacrochele		8,-	-	12,-
Tillandsia hondurensis		7,-	-	10,-

Planten en Cactussenhandel

A. VAN ACHTHOVEN & ZN.

Wij bezitten een zeer grote collectie cacteeën. Uniek in Amsterdam!
Regelmatig uitbreiding van ons assortiment.

Singel-Bloemmarkt t/o 528 (Geelvinksteeg), Amsterdam. Tel.: na 18.00 uur 020-101641.

**Hoya's - Senecio's
Crassula's - Ceropegia's**

Prijslijst op aanvraag

Corresp. Eng., Duits

MARIN CACTUS PATCH

61, Granada Drive
Corte Madera/California
94925 USA

DEELNAME AAN DE 3 LANDEN KONFERENTIE!

Op zaterdag 26 en zondag 27 september 1981 zal de 3 L.K. gehouden worden in de Hengelhoef te Houthalen, België.

Het programma hiervoor is als volgt:

zaterdag 26 september:

vanaf 14.00 uur aanmelding der deelnemers,

15.00-17.00 uur gespreksgroepen (Frans, Duits, Nederlands)

18.00-19.00 uur avondeten

19.30-21.00 uur opening van de 3 L.K., door de heer W. Simon, Duitsland, gevolgd door een lezing van de heer Brian Lamb: "Van zeeniveau tot 3000 meter; cactussen en hun omgeving"

vanaf 21.30 uur ruilbeurs onder de deelnemers, daarna gezellig samenzijn.

zondag 27 september:

8.00- 9.00 uur ontbijt

10.00 uur gelegenheid tot bijwoning H.Mis

10.30-11.15 uur voordracht door de heer A. Beukelaers, België: "Stekelige hobby-monotypische geslachten - kleine geslachten"

11.30-12.30 uur Voordracht door de heer Chalet, Zwitserland: "Mexico I.O.S. 1980" ofwel Brazilië 1980"

13.00-14.00 uur middageten

vanaf 14.00 uur ruil- en verkoopbeurs, waarbij o.a. een Duitse kweker aanwezig zal zijn.

Deelnemers aan de ruil- en verkoopbeurs krijgen 1 gratis tafel. Indien meer tafels verlangd worden, zijn de kosten f 10,- per tafel.

De kosten van deelname **aan het gehele weekend** bedragen, incl. 3 maaltijden en 1 overnachting:

volwassenen 2 persoonsstudio f 66,50 p.p.

toeslag voor één persoon - 6,00

kinderen tot 12 jaar - 45,50 p.p.

deelname enkel zaterdag

volwassenen 24,50 p.p.
 kinderen f 10,50 p.p.

deelname enkel zondag

volwassenen f 31,50 p.p.
 kinderen f 14,00 p.p.

Bovengenoemde prijzen gelden alleen bij tijdige inschrijving.

Indien men zich op het weekend zelf aanmeld wordt f 5,50 extra berekend.

Opgave voor 30 augustus 1981 aan J. v.d. Ven, St. Janstraat 51, 5507 NB Oerle, tel. 04905-1207.

Betaling s.v.p. tijdig op postrekening no. 1111923 op boven genoemd adres, onder vermelding "deelname 3 L.K."

Wilt U eventueel iemand meenemen in uw auto?

U WEET HET TOCH OOK AL?

voor MOOIE en GEZONDE PLANTEN
 kunt U terecht bij

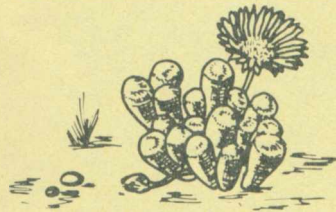
Cactuskwekerij**"LAKERVELD"**

Een waar CACTUSPARADIJS voor de
 liefhebber.

Lakerveld 89 - Lexmond

(tussen Lexmond en Meerkerk)

Telefoon: 03474 - 1718

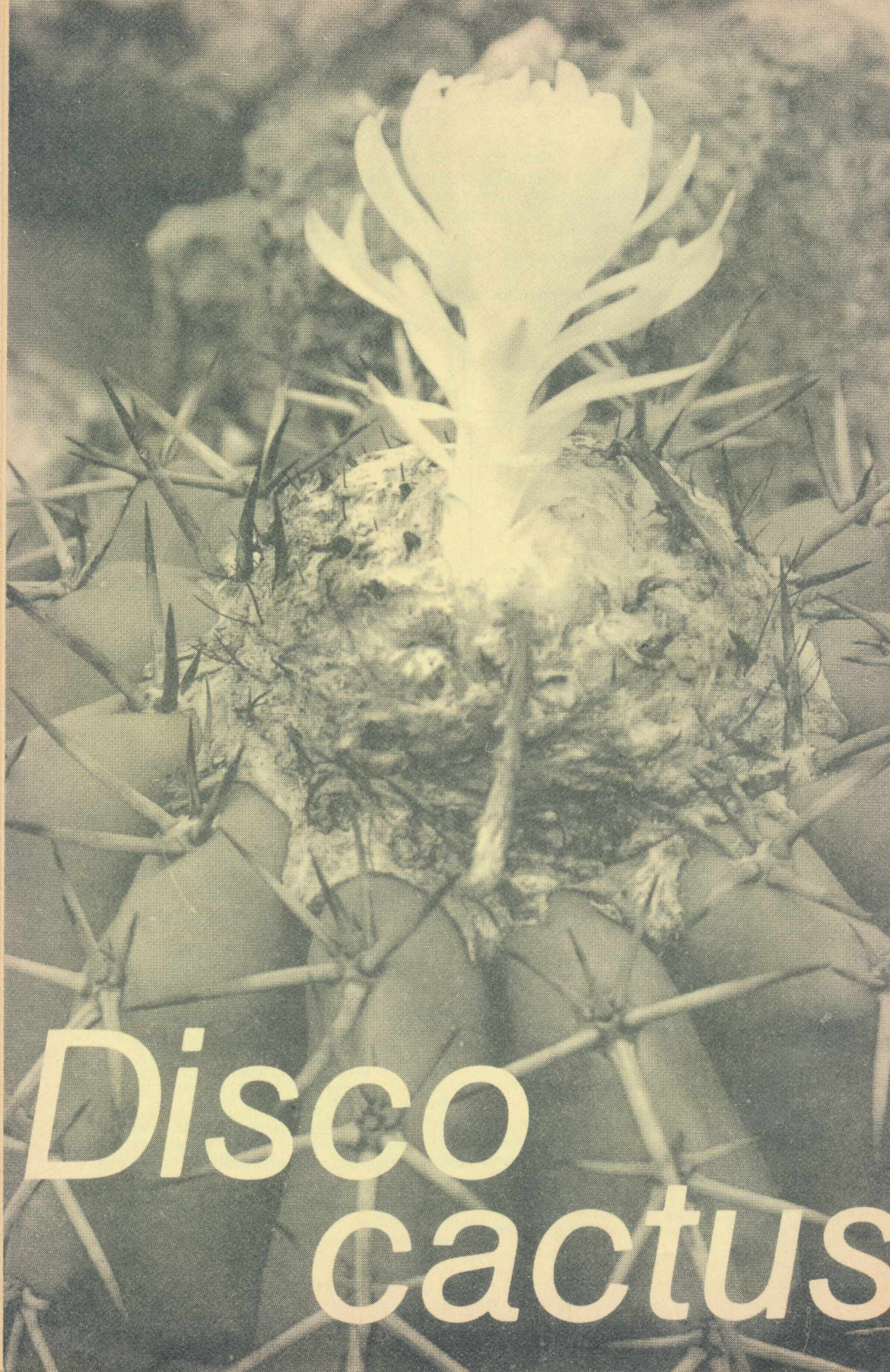

VAN SPIJK
 uw drukker

NIEUWE LEDEN

Tefsen-de Ruiter Mevr. J., Granaat 73, 1703 BB Heerhugowaard.
 Horst v.d. E.G., Essenkamp 23, 3732 EW De Bilt.
 Heijden-Cools Mevr. v.d. P., Markt 22, 4751 HS Oud Gastel.
 Gouman P.A.C., Langerij 11, 7413 ZP Deventer.
 Simoen Luc, Goevernementstraat 12, B 9880 Aalter, België.
 Kramer L., Molenstraat 160, 1781 NR Den Helder.
 Tielmans-Prins Mevr. L., Kanaalweg 152, 1781 KX Den Helder.
 Gebr. Rook/t.a.v. Kuyl v.d., Postbus 9, 2920 AA Krimpen a/d IJssel.
 Degreef Remi, Veldonkstraat 155, B 3120 Tremelo, België.
 Heijden van der Marleen, Rosstraat 123, B 9350 Baasrode, België.
 Oude Nijweme E., Huijzeneseweg 10, 7651 LR Tubbergen.
 Bach A.F.C., Sperwer 24, 1834 XP St. Pancras.
 Marshall Dr. K., Kemphaanstraat 56, 1911 XC Uitgeest.
 Sterren v.d. M.J., Hoffmannlaan 271, 5011 WD Tilburg.
 Buggenhout Freddy, Em Hielstraat 67, B 9330, Dendermonde, België.
 Herder W.F. den, Grote Kade 44, 4461 BE Goes.
 Rozema J., Dalweg 3, 1217 HX Hilversum.
 Dam F.J.M. Ten, Postbus 1785, 9701 BT Groningen.
 Meertens J.G.B., Silvanusstraat 26, 4041 AM Kesteren.

D'Hondt Laurent, Tramstationsstraat 22, B 8290, Leke, België.
 Deelen H., Petuniastraat 13, 3333 SE Zwijndrecht.
 Antwerpen M. van, Meanderlaan 88, 4337 TE Middelburg.
 Molen Maria v.d., S. v.d. Laanstraat 49, 8442 DX Heerenveen.
 Luhr Lothar p/a Frau Luhr, Neue Strasse 37, D 334, Wolfenbuettel, BRD.
 Bouwman Ruud, Zwaluwenburg 47, 7423 DW Deventer.
 Franken de heer, Gr. Gerlachsingel 5, 3434 SL Nieuwegein.
 Verwoerd-Jansen mevr. J., Meidoornlaan 1, 3411 BS Lopik.
 Ariens N., Schoutenstraat 8, 7451 AS Holten.
 Langeveld F., Postbus 6114, 9702 HC Groningen.
 Nijsen R.J., Boomsluiterskade 382, 2511 VG Den Haag.
 Baan T.G., Reeweg Oost 100, 3312 CT Dordrecht.
 Poels M., Kerkstraat 11, 6095 BD Baaxem.
 Post-Loosman mevr. M., Grote Fok 13, 8321 VX Urk.
 Gissi R., Ringvaartsingel 34, 2741 JL Waddinxveen.
 Bosman A., Piet Heynlaan 31, 1901 WL Castricum.
 Ronsivalle Prof. Dr. G.A., Via S Citelli 11, 95124 Catania/Italië.
 Vytdehaag A.A.A., Burgerhoutsestraat 70, 4702 BE Roosendaal.
 Didden P., Limburgerstraat 151, 6267 CB Cadier en Keer.
 Bos W., Van Effenstraat 41, 2533 VT Den Haag.

*Disco
cactus*

Notocactus securituberculatus var. *miniatispinus* PR 219-A, vindplaats Suevedos.

Foto van de schrijver

Frailea pygmaea var. *longispina* (FR 1369) is niet meer aanwezig. In de laatste 30 jaar is ook hier, midden in de afzondering van het oerwoud, erg veel veranderd.

Via Sao Pedro do Sul en Sta. Maria bereiken wij eindelijk ons volgende doel: Cacapava do Sul. In de Piedra de Segredo ontdekken wij een serie oude bekenden: *Notocactus uebelmannianus* (PR 238), *Wigginsia prolifera* (PR 281), *Frailea horstii*, *Notocactus scopa* (PR 228), maar ook een exemplaar van *Notocactus ottonis* var. *segredoensis* (PR 203), die niet identiek is met *Notocactus ottonis* var. *cacapavensis* (HU 11).

Het is niet gemakkelijk de hoge, afgeronde basalt- en lavarotsen in dit gebied te beklimmen, omdat men eerst door een bos van doornige struiken heen moet en men zich aan de messcherpe dorens lelijk verwonden kan. Wij zijn dan ook blij, dat wij een lang kapmes bij ons hebben om de weg enigszins vrij te maken en de ergste hindernissen op te ruimen. Deze dag waait er een harde, ijzige wind over de rotsen. In tegenstelling tot de *Notocactus-scopavormen* in Uruguay, groeien de *Notocactus-scopaplanten* hier hangend tegen de rotswanden, wat ik in Uruguay nooit gezien heb. *Wigginsia prolifera* staat volkomen onbeschermt op de hoogste stukken van de rotsen tussen de rolstenen, in groepen van 40-50 planten bij elkaar. Deze *Wigginsia* vormt hier geen pollen, zoals men dat in de kassen ziet. De proliferatie is hier veel minder uitgesproken en de moederplanten laten hun kindertjes spoedig los, als men ze beweegt.

Vijverweg 12, 5461 AL Veghel
Vertaling: A. Pullen

(slot volgt)

Op de vindplaats van *Melocactus florschuetzianus* Buin. & Bred.

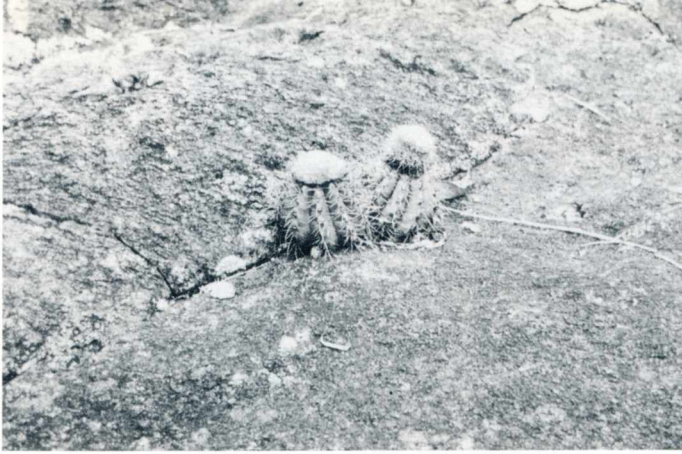
PIERRE BRAUN

Ten oosten van Francisco Sá ging het terrein sterk omhoog, maar nergens konden we er cactussen aantreffen. Wel was het interessant, dat we hier het meest duidelijke voorkomen van de flesseboom (*Cavanillesia arborea* K. Schumann) in deze streek konden vaststellen.

Pas op een hoogte van 1175 m vonden we een nog niet beschreven *Pseudopilocereus* (sensu Buxbaum) en hier en daar *Pseudopilocereus fulvilanatus* Buin. & Bred. We reden verder oostwaarts en kwamen in de verre omgeving van Barrocao, waar we op ronde bergtoppen, rijk aan kwartsiet, naar cactussen zochten. Daarbij ontdekte Gerd Heimen in de verte een compleet geïsoleerd liggend, zwart rotsplateau op de helling van een ver verwijderde berg. Direct grepen we naar onze verrekijker en bespeurden op die manier spoedig een schitterende *Pseudopilocereus* aan de randen van deze rotswand. Ons besluit om deze rotswand te bereiken stond vast en zo liepen wij in die richting. Hierbij kwam weer eens aan het licht, hoe men zich in afstanden in Brazilië vergissen kan. De weg was langer dan we dachten. Pas na het oversteken van een dal en eveneens van een tweetal stromen bereikten we ons doel. Maar hoe groot was onze verrassing. Voor we de zuilcactussen bereikten, zagen we al op de kale, zwarte rotsen prachtige, kleine en roodbedoornde *Melocactus* groeien. Het bleek *Melocactus florschuetzianus* te zijn, die Buining en Horst reeds in 1966 in deze streek maar dan op een andere plaats ontdekt hadden. Niet ver hiervan verwijderd vonden we dan ook de *Pseudopilocereus*, die we ons veldnummer H/B 10 gaven. Het betreft ca. 2 m hoge en in grote groepen groeiende zuilen. De stammen zijn tamelijk dik, lichtblauw berijpt, geelbedoornd en voorzien van dikke, witte wol. Deze planten troffen we ook op andere plekken aan, maar daar waren ze korter en hadden niet zoveel wol. Vermoedelijk is deze populatie zeer sterk verwant met de in Centraal Bahia thuishorende *Pseudopilocereus* (sensu Buxb.) *glaucescens* (Lab.) Buxb.

Melocactus florschuetzianus groeit op deze plaats op de kale rotsbodem, maar wel in de nabijheid van een kleine rivier. Reeds aan de hand van de weelderige plantengroei kon men vaststellen, dat de gehele streek ook tijdens de winter altijd zeer vochtig schijnt te zijn. De bodem bestaat overwegend uit graniet en kwarts, vooral aan de rand van de rotsen was het kwartsgehalte zeer hoog.

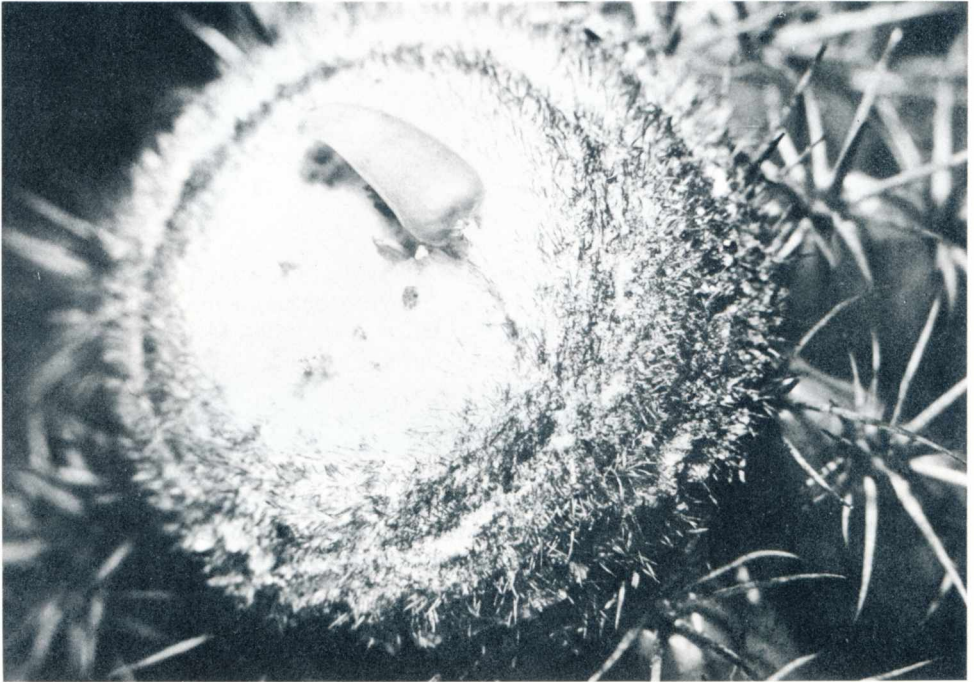
Het voorkomen van deze kleine *Melocactus*soort schijnt zeer begrensd te zijn en zich te beperken tot enkele, geïsoleerd liggende rotsformaties. Ook op onze vindplaats, alwaar tevoren nog nooit verzameld werd, konden we nauwelijks planten met een groot cefalium aantreffen. Oudere exemplaren waren bijna altijd flink beschadigd, uitgesproken onaanzienlijk en dikwijls bijna afgestorven. De generatieve fase (= de fase waarin een plant de bloemen voortbrengt, Red.) schijnt bij deze soort zeer kort te zijn. Hetgeen natuurlijk door de snelle groei, bepaald door de hoge vochtigheid en temperaturen, versterkt wordt. Zeer talrijk troffen we op deze vindplaats de jonge exemplaren aan, die meestal in groten getale onder bosjes in lossere bodem groeiden. Dergelijke jonge planten lieten zich nauwelijks van onberispelijke cultuurexemplaren in een kwekerij onderscheiden. Maar ook in schaduwrijke rotsspleten kwamen dikwijls jonge exemplaren voor.

Op de vindplaats
van *Melocactus*
florschuetzianus

Onder: detailop-
name van een
cephalium met
een daaropgelegde
vruchtbes.

Foto's van de
schrijver.

Kenmerkend voor deze soort is een bijna olijfgroenkleurig plantelichaam, met een stevige, roodachtige bedooring, die wat lengte betreft sterk wisselend kan zijn. Men treft planten aan met kleine, korte, rechtafstaande doorns, dan wel met lange, gedraaide doorns. Heel typisch zijn de altijd aanwezige 4 midden-doorns, met daarbij een lange, naar beneden gerichte en 3 soms zijwaarts gerichte randdoorns. In de bovenste helft van het areool zijn bovendien enige kleine doorntjes te vinden.

Het cephalium is in het midden willekeurig, aan de rand meer roodbedoorn. Buining geeft als cephaliumhoogte 11 cm op. Wij konden maximaal 4 cm opmeten. Volgens Buining bedraagt de diameter van de plant ca. 12 cm. Wij troffen planten aan met een doorsnee tot 18 cm. De planten worden ca. 12 cm hoog en vormen a.h.w. kleine kogels, die dus ook voor de liefhebber belangwekkend kunnen zijn.

De bloemen zijn violetoze, maar kunnen bij lagere temperaturen ook lichtroze zijn. De vruchten zijn lang, knotsvormig, sterk glanzend en donkerviolet tot rood van kleur.

Deze soort is verwant aan *Melocactus longicarpus* Buin. & Bred. en aan *Melocactus mulequensis* Buin. & Bred. Het behoort tot de meest zeldzame Melocactussoorten en zou beslist met zorg vermeerderd dienen te worden. Dit temeer omdat ook in Brazilië de weinige, zeer kleine, natuurlijke vindplaatsen binnen niet al te lange tijd aan de voortschrijdende landontginningen ten offer zullen vallen.

Een mineraalrijke, goed doorlatende grond, een rijke watergift tijdens de zomer, hoge temperaturen en een overwintering bij 10-12° C zijn goede voorwaarden voor een succesvolle cultuur.

Deze cactus werd naar de in 1976 overleden dr. P.A. Florschütz van de Utrechtse universiteit vernoemd.

Literatuur: *Melocactus florschuetzianus* Buin. & Bred., species nova, *Ashingtonia*, Vol. 2 Nr. 2, 2-2, Sept 1975

Hauptstrasse 33 502 Frechen-1, B.R.D.

Vertaling: Th. Neuteulings/J. Defesche

Noto-nieuws

SJEF THEUNISSEN

In zijn onlangs verschenen werk "Die Gattung Notocactus", Dresden 1980, publiceert Dr. Gerhardt Schäfer op blz. 36 *Notocactus bezrucii* (Frič) Schäfer als een nieuwe combinatie, behorende tot de ondergroep *Malaccocarpus*. Hierbij wordt verwezen naar de publicatie van Frič uit 1922 en die van Fleischer en Schütz uit 1975.

De beide laatste auteurs beschouwden in 1975 zowel Frič's beschrijving van de soort als wel van de beide variëteiten *centrispina* en *cornigera* als geldig. Ik meen ook terecht, want in 1922 was het bij mijn weten niet voorgeschreven, dat er een Latijnse diagnose bij de beschrijving moest zijn. Het wekt dan ook enige bevreemding, dat Dr. Schäfer in zijn werk deze variëteiten tot nomina nuda (ongeldige namen) verklaart, "omdat er door de auteurs geen Latijnse diagnose wordt gegeven".

Nadat ik mijn vriend deze vergissing had meegedeeld en hem de vraag had gesteld of hij zelf een nieuwe combinatie wilde opstellen voor de beide variëteiten, gaf hij mij te kennen er geen bezwaar tegen te hebben, indien ik het zou doen.

Teneinde het werk van Frič ook in kleine zaken te erkennen stel ik ook de volgende nieuwe combinaties voor:

Notocactus bezrucii var. *centrispinus* (Frič) Theunissen comb. nov.

Synoniem: *Malaccocarpus bezrucii* var. *centrispinus* Frič

in: Obvejny novych druhu Kaktusu, Praktický rádce, Milotice nad Bečvou, 1922

Wigginsia bezrucii var. *centrispina* (Frič) Fleischer et Schütz

in: Fričiana Ser. VIII, Vol. 50: 37, 46, 1975

Notocactus bezrucii var. *corniger* (Frič) Theunissen comb. nov.

Synoniem: *Malaccocarpus bezrucii* var. *corniger* Frič ibidem

Wigginsia bezrucii var. *cornigera* (Frič) Fl. et Sch. ibidem.

Aangezien het werk van de heer Schäfer reeds nu zowel voor de eenvoudige liefhebber als voor degene, die het geslacht *Notocactus* met meer dan middelmatige belangstelling benadert, een standaardwerk is, dat als basis zal dienen voor elke verdere studie, lijkt het gerechtvaardigd om de gegevens, die Friedrich Ritter over *Notocactus* in zijn "Kakteen in Südamerika" aan-

Notocactus leninghausii var. *minor*.

Foto van de
schrijver

reikt aan te passen aan het uitgangspunt van Dr. Schäfer. Welnu, deze heeft voor het geslacht *Notocactus* de door Buxbaum uitgezette lijn gevolgd, waardoor er een breed geslacht ontstond, waarin ook de planten thuishoren, die door Ritter als *Brasiliparodia*, *Brasilicactus*, *Eriocactus* en *Wigginsia* beschreven zijn. Deze dienen nu alle bij *Notocactus* ingedeeld te worden, zodat de volgende nieuwe combinaties ontstaan:

Notocactus polyacanthus (Link et Otto) Theun. comb. nov.

Synoniem: *Echinocactus polyacanthus* Link et Otto

in: Verh. Ver. Beförd. Gartenb. 1827, blz. 422

Wigginsia polyacantha (Link et Otto) Ritt.

in: Kakteen in Südamerika, band 1, blz. 193

Notocactus leprosorum (Ritt.) Theun. comb. nov.

Synoniem: *Wigginsia leprosorum* Ritt., ibidem, blz. 194

Notocactus courantii (Lem.) Theun. comb. nov.

Synoniem: *Echinocactus courantii* Lem.

in: Cact. Aliq. Nov. 15, 1838

Wigginsia courantii (Lem.) Ritt. ibidem, blz. 195

Notocactus sellowii (Link et Otto) Theun. comb. nov.

Synoniem: *Echinocactus sellowii* Link et Otto

in: Verh. Ver. Beförd. Gartenb. 1827, blz. 425

Wigginsia sellowii (Link et Otto) Ritt. ibidem, blz. 196

Notocactus sellowii var. *macracanthus* (Arech.) Theun. comb. nov.

Synoniem: *Echinocactus sellowii* var. *macrocanthus* Arechav.

in: Anal. Mus. Nac. Montevideo, 1905, blz. 230

Wigginsia sellowii var. *macracantha* (Arech.) Ritt. ibidem, blz. 197

- Notocactus acuat* (Link et Otto) Theun. comb. nov.
 Synoniem: *Echinocactus acuat* Link et Otto
 in: Verh. Ver. Beförd. Gartenb. 1827, blz. 424
Wigginsia acuat Ritt. ibidem, blz. 197
- Notocactus longispinus* (Ritt.) Theun. comb. nov.
 Synoniem: *Wigginsia longispina* Ritt. ibidem, blz. 198
- Notocactus prolifer* (Ritt.) Theun. comb. nov.
 Synoniem: *Wigginsia prolifera* Ritt. ibidem, blz. 199
- Notocactus neohorstii* (Ritt.) Theun. comb. nov.
 Synoniem: *Wigginsia horstii* Ritt. ibidem, blz. 199
 N.B. In dit geval moet de naam veranderd worden ter voorkoming van verwarring met de in 1966 beschreven *Notocactus horstii* Ritt.
- Notocactus neohorstii* var. *juvenaliformis* (Ritt.) Theun. comb. nov.
 Synoniem: *Wigginsia horstii* var. *juvenaliformis* Ritt. ibidem, blz. 200
- Notocactus buenekeri* forma *conjungens* (Ritt.) Theun. comb. nov.
 Synoniem: *Brasiliparodia buenekeri* forma *conjungens* Ritt. ibidem, blz. 150
- Notocactus buenekeri* (Buin.) Buxb. var. *intermedia* (Ritt.) Theun. comb. nov.
 Synoniem: *Brasiliparodia buenekeri* (Buin. Ritt. var. *intermedia* Ritt. ibidem, blz. 151
- Notocactus brevihamatus* forma *coniungens* (Ritt.) Theun. comb. nov.
 Synoniem: *Brasiliparodia brevihamata* forma *coniungens* Ritt. ibidem, blz. 151
- Notocactus brevihamatus* (W.Hge) Buxb. var. *mollispinus* (Ritt.) Theun. comb. nov.
 Synoniem: *Brasiliparodia brevihamata* var. *mollispina* Ritt. ibidem, blz. 151
- Notocactus catarinensis* (Ritt.) Theun. comb. nov.
 Synoniem: *Brasiliparodia catarinensis* Ritt. ibidem, blz. 152
- Notocactus leninghausii* (Hge jr.) Berg. var. *minor* (Ritt.) Theun. comb. nov.
 Synoniem: *Eriocactus leninghausii* (Hge jr.) var. *minor* Ritt. ibidem, blz. 156
- Notocactus grossei* (K. Sch.) Berg. var. *aureispinus* (Ritt.) Theun. comb. nov.
 Synoniem: *Eriocactus grossei* (K. Sch.) Bckbg. var. *aureispinus* Ritt. ibidem, blz. 253
- Notocactus ampliocostatus* (Ritt.) Theun. comb. nov.
 Synoniem: *Eriocactus ampliocostatus* Ritt. ibidem, blz. 253

Deze bijdrage is bedoeld om, uitgaande van de door Dr. Schäfer gebruikte terminologie, eenvormigheid aan te brengen in het vele, door Ritter aangedragen studiemateriaal met betrekking tot het geslacht *Notocactus* sensu lato. (sensu lato = in ruime zin, Red.). Overigens staat het natuurlijk ieder vrij om zich bij de indeling van dit geslacht te houden aan de door de heer Schäfer gevolgde indeling van Buxbaum, dan wel aan die van Ritter.

Vierschaarstraat 23, 4751 RR Oud-Gastel
 Lid van Internoto

Cactusvindplaatsen in Arizona (3)

J.J. de MORREE

Nu de meest opvallende Carnegia's aan de orde zijn geweest komt een tweede geslacht, de Ferocactussen aan de beurt. Hoewel ze niet de hoogte van de

kolossale cereussen bereiken is hun lengte van maximaal 3 meter toch niet onaanzienlijk. Een Fero in een Nederlandse verzameling, die maar eentiende van deze hoogte bereikt heeft, wekt overal bewondering hier ten lande.

De Engelse naam "Barrel-cactus" duidt op hun tonvormig uiterlijk, dat vooral na een regenperiode goed tot zijn recht komt. Als er dan een jaar geen regen valt en de klei waarin ze groeien gebarsten en stoffig is, vermageren ze aanzienlijk en worden slanke zuilen. Hun ribben kunnen dan als een harmonica dichtvouwen. Het sappige, gezwollen uiterlijk van een gevulde Fero doet ten onrechte vermoeden - en het voor toeristen gecultiveerde volksgeloof draagt daar zeker aan bij - dat het afslaan van de top een dorstige reiziger een bodemloze put met water verschaft. Feitelijk is het taai slijmerige weefsel erg bitter, en slechts de meest excessief uitgedroogde sterveling zal wellustig toehappen om zich het vege lijf te redden. Ter bevrediging van de snoeplust van de toerist wordt van enige cactussoorten waaronder Fero's de zgn. "cactus-candy" gemaakt. Blokjes weefsel worden geconfeit en van een eng roze kleurstof voorzien. Aangezien ik op een andere wijze probeer cactofiel te zijn, heb ik me niet aan deze candy vergrepen. Het zal waarschijnlijk ook meer het idee zijn dan dat het een ware delicatessen is.

In Arizona zijn drie soorten Ferocactussen te onderscheiden, nl. *Ferocactus acanthodes* (Lemaire) Br. & R., *F. wislizenii* (Eng) Br. & R. en *F. covillei* (Br. & R.) Berg. Rond de stad Phoenix vond ik vooral *F. acanthodes* var. *lecontei* met een rode bedoorning, terwijl meer naar het oosten bij de plaats Globe de variëteit *eastwoodii* met gele bedoorning voorkomt. In heuvelachtig terrein kan men in een bepaalde willekeurige blikrichting zonder moeite 50 tot 80 exemplaren van de *acanthodes* tellen. De soort is rond Phoenix dus bepaald niet spaarzaam vertegenwoordigd. Daarbij moet men dan nog bedenken dat alleen de grotere exemplaren van 50 cm tot 2,5 meter direct zijn te ontwaren. De vele jonge planten die tussen de rotsblokken en de lage vegetatie zijn verscholen, zorgen dat het totale aantal wellicht het drievoudige bedraagt. De jonge planten ter grootte van een voetbal zijn qua kleur zeker het mooist. De bedoorning varieert van diep koraalrood over zachtroze tot gelig bij de diverse exemplaren. De rode kleur van de hoofddoorns kan zo intens zijn, dat ik sinds deze aanblik ze tot de mooiste zwaarbedoornde bolcactussen reken die ik ken. Temeer daar de doorns zo zwaar zijn en sterk ineengevlochten dat het groene plantelichaam er volledig in schuil gaat. De zachtroze planten zijn ook zeer de moeite waard, aangezien men zo'n kleur in dit onmogelijke landschap helemaal niet verwacht.

De gekromde middendoorn is bij de diverse planten nogal variabel. In een areaal van enige honderden vierkante meters vindt men planten met een vrijwel recht middendoorn naast exemplaren met een doorn die aan het einde een hoek van 90 graden maakt, en dus al bijna gehaakt is. De lengte van de middendoorn kan variëren tussen 4 cm bij de ene plant tot 10 bij een andere. De roodachtige kleur is bij sommige planten niet aanwezig en strogeel dient dan als sobere vervanging.

Oudere planten die al lang aan het meedogenloze klimaat zijn blootgesteld hebben een kleurige nieuwgroei, terwijl de oude doorns donkerbruin tot zwart zijn verkleurd. Af en toe vind je een afgestorven Fero die dan alleen nog bestaat uit een gedroogde opperhuid met de stekels. Inwendig is die dan helemaal hol, want het merg verteert volledig. De grootste bestanden van Fero's heb ik aangetroffen in hellend terrein met een nogal rotsachtig uiterlijk. Op de vlakke komen de *Opuntia*'s veel meer voor en zijn de Fero's schaars. De voorkeur voor rotsachtig terrein is waarschijnlijk geen vrije keuze, aangezien de vlakten veel door vee worden begraasd.

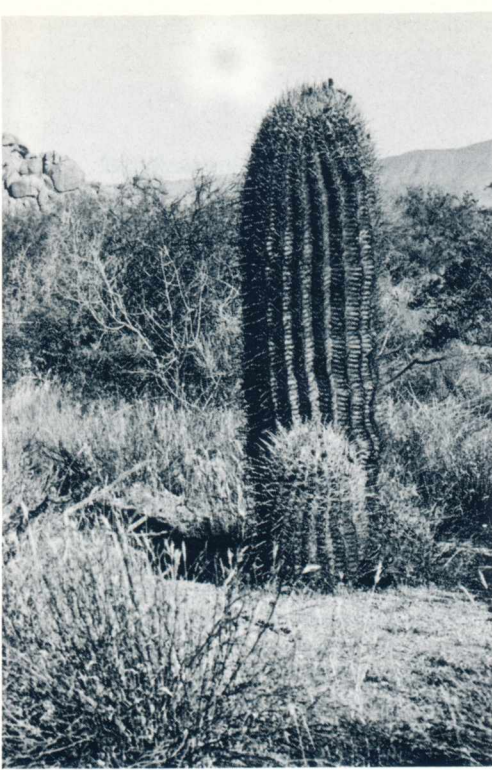

Foto 1: Volwassen *F. acanthodes* in een Palo Verde en creosotebushvegetatie

Foto 2: Een in de kop beschadigde plant die 5 nieuwe koppen vormt.

Foto 3: *F. acanthodes* var. *lecontei* met vrijwel rechts middendoorn

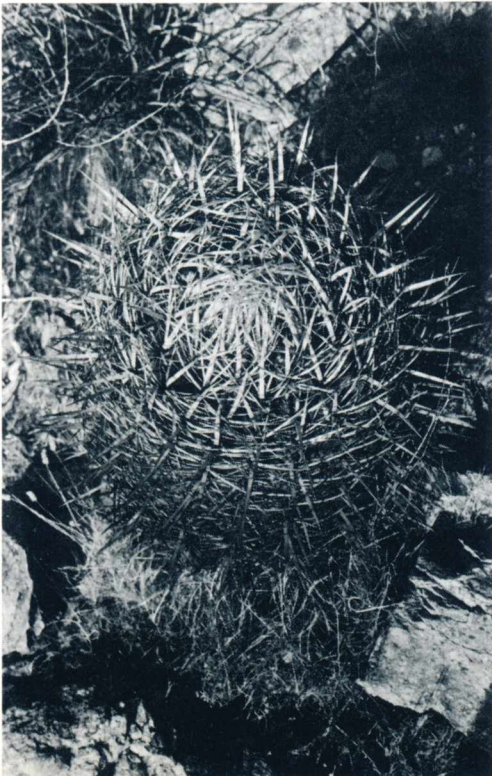
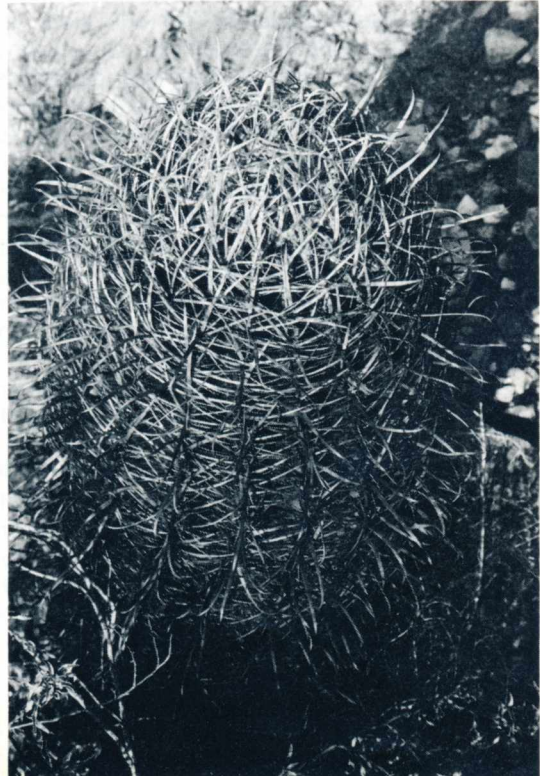

Foto 4: Een exemplaar met gekromde doorns.

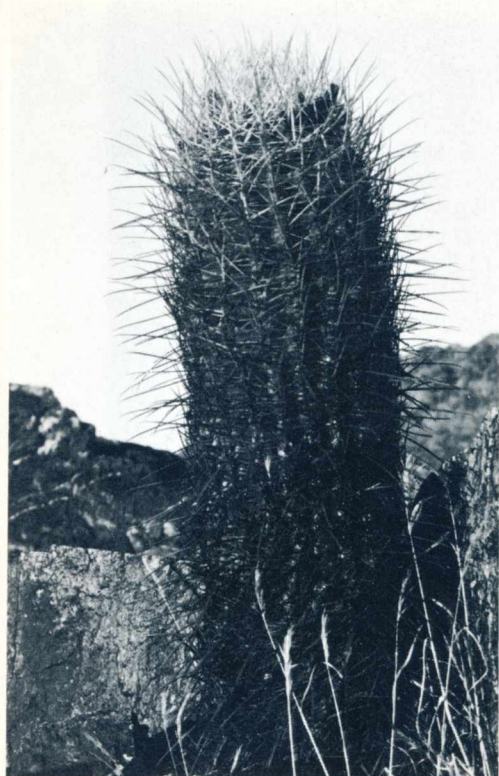

Foto 5: *F. acanthodes* var. *lecontei* met zeer lange middendoorns

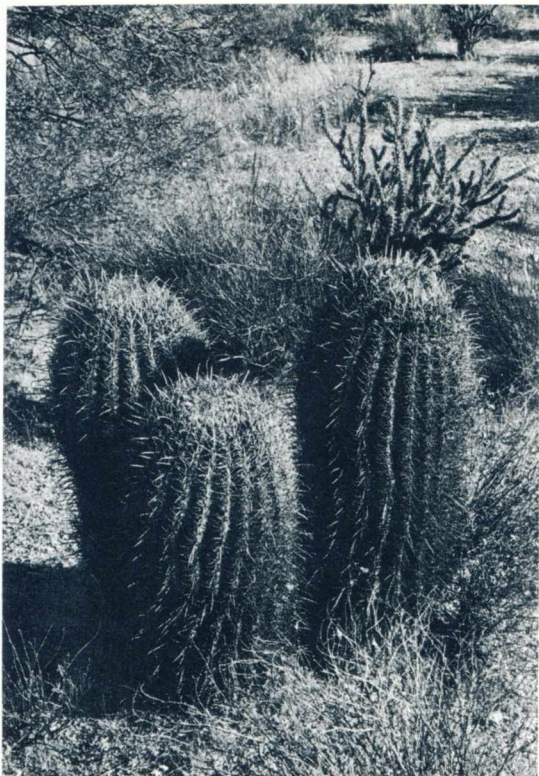

Foto 6: *F. acanthodes*, begeleid door *Opuntia acanthocarpa*.

Foto 7: *F. wislizenii*, jong exemplaar, met geribte middendoorn

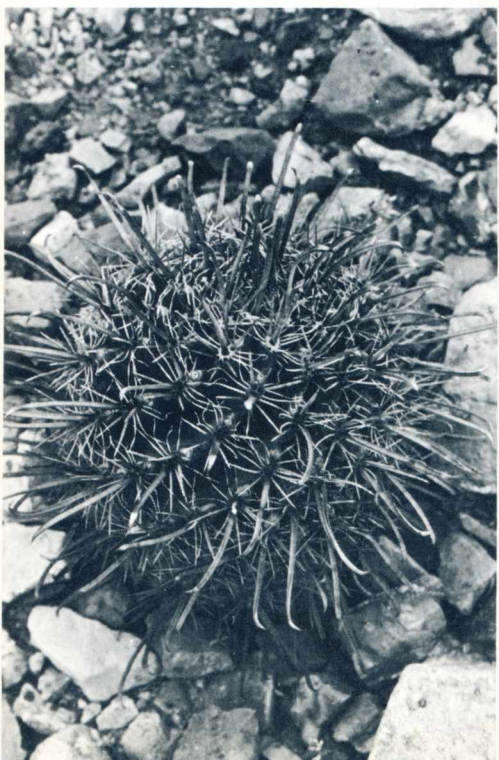
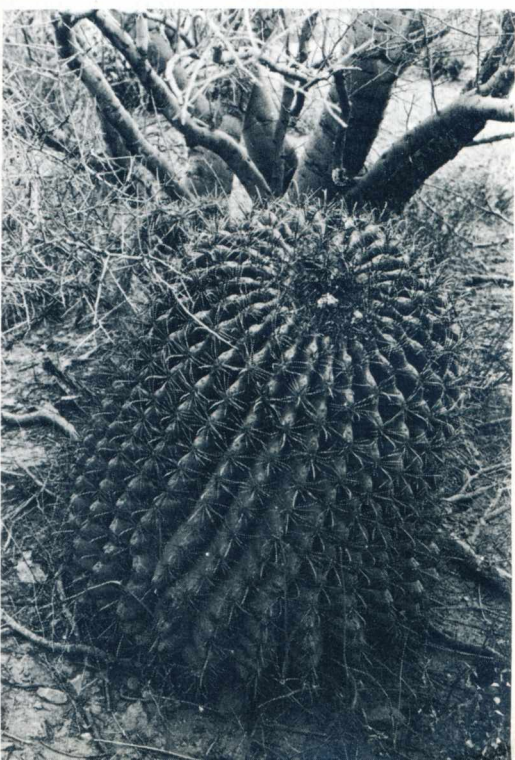

Foto 8: *F. wislizenii* in de schaduw van een Palo Verde

Opuntia's met hun snelle vermeerdering via afgevallen schijven zijn veel resistenter tegen beschadiging dan de solitaire en langzaam groeiende Fero's. Niet dat de Fero's nu direct afgegraasd zullen worden maar het vertrappen, door hongerige koeien op zoek naar een enkel verdroogd sprietje gras, is de grote boosdoener. Dit begrazingsprobleem geldt overigens voor grote niet in cultuur gebrachte gebieden van Arizona. Streken die niet commercieel te maken zijn voor het verbouwen van katoen, vruchten of maïs worden in claims vrijgegeven om door koeien te worden begraasd. Bij een aride klimaat (vergelijk de Sahel) heeft een kudde niet zoals bij ons in Nederland genoeg aan een paar hectare. Een uitgestrekt gebied van enkele vierkante kilometers is noodzakelijk voor een paar koeien die dan zwerfend tussen stekelstruiken en cactussen een schrale kost bijeenscharrelen. Van overheidswege wordt er op toegezien dat er per hectare omgerekend maar één koe graast om tenminste het ecologisch evenwicht niet volledig te verstoren. Maar een verstoring blijft het in dit kwetsbare biotoop.

Bloemen waren in januari toen ik op verkenning uitging niet aanwezig. Wel waren er in de top van enkele Fero's grote gele zaadbessen te vinden. Deze zijn niet behaard of gestekeld, maar zijn voorzien van schubben. Uiteraard is de natuur ook hier vol van kleine hongerige diertjes die de zaadbessen leegeten, zodat ik meestal leeggeplunderde bessen aantrof. Een aantal malen nam ik een Ferocactus waar met een verstoord groeipunt, waarna een vertakking van de top zich voordeed, met als resultaat een twee- tot vijfkoppige plant. Dit spruiten zal een Fero nooit zonder oorzaak doen en het overgrote deel van de planten leeft dan ook als solitaire zuiltjes. In hun habitat worden de Fero's veelal vergezeld door een aantal soorten Opuntia's. Meestal zijn dit dan in Arizona de cholla's: *O. acanthocarpa*, *O. fulgida* en *O. bigelovii* evenals de schijfopuntia *O. phaeacantha* in diverse variëteiten. Deze soorten komen in een ander artikel nog ter sprake. Van de begeleidende heesters zijn vooral de sterk ruikende (stinkende) creosote-bush (*Larrea tridentata*) en de Palo verde (*Cercidium floridum*) overal te vinden. Regelmatig groeien de Fero's onder of in de directe nabijheid van dit geboomte, waar ze waarschijnlijk in hun jeugd beschermd werden tegen vertreding door dier of mens. De creosote-struik is een zeer taai gewas dat, wanneer het beschadigd wordt, teerachtig ruikt (creosoteolie). Het is een karakteristieke plant voor de Sonora-Woestijn. De Palo verde is een heester die lijkt op een kleinbladige acacia. Buiten de regentijd, als het blad is afgevallen, vindt de fotosynthese in de groene bast van de kale takken plaats. Dit is vergelijkbaar met wat de cactussen doen die uiteindelijk hun leven lang in hun stengel(s) de fotosynthese doen plaatsvinden. In de regentijd bloeit de boom zeer uitbundig met een zee van gele bloesem.

Een tweede soort in Arizona is *F. wislizenii*, die volgens de beschrijving van Benson (*Cacti of Arizona*) ook 2,5 tot 3 meter hoog kan worden. In de omgeving van Tucson (Saguaro national monument) ben ik zelf geen plant hoger dan een meter tegengekomen. De bedoening is ook hier indrukwekkend, vooral bij de jonge plant (foto 7). De gehaakte middendoorn is van duidelijke dwarse ribbels voorzien. Deze ribbels zijn ook bij de *acanthodes* aanwezig maar minder sterk. Wat ik bij *F. acanthodes* niet had waargenomen, maar wat bij de *wislizenii*'s meer voorkomt is het feit dat ze licht overhellen naar de zon. Door deze eigenschap worden ze door de lokale bevolking wel Compass-cactus, genoemd. Hier waren wel meer vruchten aanwezig.

Een zaadtelling van een bes leverde 983 zaden op. Benson vermeldt dat de bessen door knaagdieren en herten worden gegeten en dat het aantal bessen

*Ferocactussen op de natuurlijke groeiplaats in Arizona
Foto's van de schrijver.*

dat in het voorjaar nog aanwezig is een directe indicatie is voor de grootte van de dierpopulaties.

De derde soort, *F. covillei*, heb ik alleen in een botanische tuin gezien, omdat deze soort slechts in het meest onherbergzame woestijngedeelte bij de Mexicaanse grens voorkomt. Dat gedeelte kon ik niet bezoeken, afhankelijk als ik was van de kennissen waar ik logeerde en die me moeilijk in twee weken tijd een gebied groter dan Nederland konden laten zien.

(wordt vervolgd)

Kon. Emmalaan 23, 2264 SH Leidschendam

Internationale bijeenkomst van cactusvrienden!

3 Landen Konferentie op zaterdag 26 en zondag 27 september 1981

Deze 3 L.K. zal gehouden worden in de Hengelhoef te Houthalen, België. Hier komen ieder jaar mensen, vrienden tezamen met eenzelfde belangstelling: de cactussen en andere vetplanten.

Ze komen uit België, Duitsland en Nederland. Sommigen uit Frankrijk, Zwitserland en Engeland. Vele jaarlijks terugkerende deelnemers, soms zelfs vergezeld van hun hele familie, begroeten elkaar als oude bekenden.

Het is één grote "cactusfamilie"! Zittend op de terrassen, in het meestal prachtige nazomerweer, kan men zijn succulentenkennissenkring gemakkelijk vergroten. Uiteraard zeer leerzaam zijn de lezingen die gegeven worden. Meestal door personen waarvan men de naam kent uit artikelen in het verenigingsblad of van door hen uitgegeven boeken.

Vooraf de onderlinge discussies zijn interessant. Er ontstaan nieuwe mogelijkheden voor het ruilen van planten. Gezellig is het bovendien in de tijd tussen de verschillende lezingen. Ook 's avonds in de bar bij een kopje koffie of bij een goed glas Belgisch bier. De omgeving van het conferentieoord is prachtig voor een vroege zondagmorgen-wandeling. De eventueel mee-

gekomen niet-deelnemers kunnen zich zeer goed vermaken op de rest van het terrein, met de speel- en visvijvers, het dierenpark, de boerderij en de bossen. Of in de verwarmde zwembaden, in de speeltuin of op de tennisbanen. De deelnemers overnachten tijdens de Konferentie in prachtige verwarmde vakantie-bungalows, met comfortabele bedden, douche, toilet en keuken. Op zaterdag is er een ruilbeurs voor de deelnemers aan het gehele weekend. Op zondagmiddag te circa 14.00 uur, is er een ruil- en verkoopbeurs met o.a. dit jaar een Duitse cactuskweker.

Op zaterdag zal een lezing gegeven worden door de heer Brian Lamb uit Engeland met als titel: "Van zeeniveau tot 3000 meter, cactussen en hun omgeving". Op zondag kunt u luisteren naar de heer Chalet uit Zwitserland met zijn lezing: "Mexico I.O.S. 1980" of "Brazilië 1980". Dit is n.l. nog niet precies bekend. Welke de verdere sprekers zullen zijn wordt nog nader bekend gemaakt alsook de gegevens over de gespreksgroepen.

J. v.d. Ven-v. Gerven, St. Janstraat 51, 5507 NB Oerle.

LEZERS SCHRIJVEN

H. WAGENAAR

Wat is de juiste naam?

In Succulenta van maart 1981, nr. 65, toont de heer R. van den Berg een foto van *Ritterocereus stellatus*. In mijn kas staat deze plant onder de naam *Lemaireocereus pruinosus*. *Stellatus* betekent: "met sterren bezaaid", *pruinus*: "berijpt". In "Das Kakteenlexikon" van C. Backeberg wordt de plant genoemd onder de naam *Ritterocereus pruinosus* (eindstam blauwachtig groen, wit berijpt, 5-6 ribben met scherpe lengte-groeven, areolen 4 cm van elkaar, bruin viltig; 5-7 randdoorns, één middendoorn).

Als *Stenocereus stellatus* vinden we ook in Backeberg een plant met de volgende beschrijving: 8-12 ribben, stomp, laag iets bultig, randdoorns 8-12, middendoorns 1-3.

Werner Rauh spreekt in zijn "Kakteen an ihren Standorten" van *Lemaireocereus* (= *Stenocereus*) *stellatus* met de volgende beschrijving: de leden zijn bleek blauwachtig groen, 8-12 ribben met 10-12 rand- en één, weinig uitgesproken centrale doorn (zie afb. 83-1). Deze twee beschrijvingen kloppen met elkaar, doch het is niet de plant van Van den Berg. Wat is nu de juiste naam?

Voslaan 10, 8076 PJ Vierhouten

INHOUD:

Wat denkt U van ... (14) <i>Astrophytum senile</i> - Th. Neutelings	126
Cactussen en Hydrocultuur - L. Verschoren	127
<i>Notocactus haselbergii</i> - W.A. Alsemgeest	130
<i>Notocactus rechensis</i> - A. Pullen	131
Mesembryanthemaceae (XXIV) - Fr. Noltee en A. de Graaf	133
Keverlarven, een bedreiging voor uw <i>Echeveria</i> 's - A. Pullen	134
Op zoek naar cactussen in Rio Grande do Sul (4) - K. Prestlé	136
Op de vindplaats van <i>Melocactus florschuetzianus</i> - P. Braun	138
Noto-nieuws - Sjef Theunissen	140
Cactusvindplaatsen in Arizona (3) - J. de Morree	142
3 Landen Konferentie - J. v.d. Ven-v. Gerwen	147
Lezers schrijven - H. Wagenaar	148